

Sygn. akt VI U 98/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Aleksandra Mitros
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Żarkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 czerwca 2013 r. w S.

sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

z udziałem M. O.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego

oraz sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

z udziałem J. R.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

od decyzji nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 22 sierpnia 2011 roku RWA: (...)

oraz od decyzji nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 22 sierpnia 2011 roku RWA: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób, że ustala, iż M. O. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia 7 stycznia 2010 r. jako pracownik u płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.;

II. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób, że ustala, iż J. R. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia 7 stycznia 2010 r. jako pracownik u płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.;

III. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI U 98/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2011 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że M. O. jako pracownik u płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością siedzibą w G. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od 7 stycznia 2010 roku.

Decyzją z tej samej daty o nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że również J. R. jako pracownik u wymienionego wyżej płatnika składek podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od 7 stycznia 2010 roku.

Jako podstawę prawną powyższych decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wskazał art. 83 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 13 pkt. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) w zw. z art. 210 § 1 i 2 ustawy z dnia 15 września 2000 roku kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2000 r., Nr 94, poz. 1037) oraz art. 22 kodeksu pracy (Dz. U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94 ze zm.). W uzasadnieniu powyższych decyzji organ rentowy wskazał, że na podstawie dokumentów przedłożonych przez spółkę (...) oraz uzyskanych z Centralnej Bazy Danych, a złożonych przez spółkę ustalił, że pomiędzy spółką a J. R. i M. O. zostały zawarte umowy o pracę, w przypadku J. R. na wykonywanie czynności prezesa spółki, a w przypadku M. O. na wykonywanie czynności wiceprezesa spółki. Jednocześnie spółka przedłożyła informacje z 7 stycznia 2010 roku o warunkach zatrudnienia M. O. i J. R., kserokopię Krajowego Rejestru Sądowego, listy płac M. O. za okres od stycznia 2010 roku do maja 2010 roku i sierpień 2010 roku oraz listy płac za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku, w których wykazano wypłatę wynagrodzenia w formie gotówki lub przelewu na konto. Ponadto, na podstawie informacji wygenerowanych z Centralnej Bazy Danych organ rentowy ustalił, że M. O. i J. R. zostały zgłoszone do ubezpieczeń społecznych jako pracownicy od 7 stycznia 2010 roku. M. O. następnie została wyrejestrowana od 7 stycznia 2010 roku, natomiast J. R. od 16 września 2010 roku, a ponownie wyrejestrowana od 7 stycznia 2010 roku.

W ocenie organu rentowego, umowy o pracę zawarte pomiędzy spółką (...) a M. O. oraz J. R. dotknięte są sankcją nieważności. Jednocześnie organ rentowy zaznaczył, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że mimo nieważności zawartej umowy o pracę, strony mogą nawiązać umowny stosunek pracy przez czynności dorozumiane, w szczególności skutek dopuszczenia pracownika do pracy, przyjmowania pracy przez pracodawcę i realizowania takiego stosunku pracy, który odpowiada cechom stosunku pracy określonym w art. 22 Kodeksu pracy. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazał, że koncepcję tzw. faktycznego stosunku pracy zaakceptował Sąd Najwyższy. Ponadto pozwany dodał, iż zgodnie z informacjami o warunkach zatrudnienia, M. O. i J. R. były zobowiązane do wykonywania pracy w pełnym wymiarze czasu pracy (8 godzin dziennie) za wynagrodzeniem, z możliwością wypowiedzenia umów o pracę na zasadach określonych w kodeksie pracy. Z przedłożonych list płacy wynikało również, że wymienione otrzymywały wynagrodzenia, wypłacane w formie gotówki lub przelewu na konto. Mając na uwadze powyższe, organ rentowy uznał, że M. O. i J. R. świadczyły pracę na rzecz spółki (...). Kończąc, wskazał na treść art. 6 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają osoby fizyczne, które są pracownikami od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku (art. 13 pkt. 1 ustawy).

Płatnik, (...) spółka z o.o. z siedzibą w G., odwołał się od obu powyższych decyzji, wnosząc o ich zmianę oraz ustalenie, że M. O. oraz J. R. nie podlegały u płatnika składek (...) spółki z o.o. obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od 7 stycznia 2010 roku, a także o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonym decyzjom zarzucił:

- naruszenie art. 210 § 1 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że nie ma on zastosowania w niniejszym stanie faktycznym i umowy o pracę z 7 stycznia 2010 roku są ważne;

- błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że M. O. oraz J. R. wykonywały pracę na rzecz spółki (...) Sp. z o.o., gdy tymczasem wykonywały one jedynie czynności związane z reprezentowaniem spółki zgodnie z treścią art. 204 § 1 i 2 k.s.h.;

- błąd w ustaleniach faktycznych polegających na przyjęciu, że pomiędzy spółką a członkiem zarządu (będącym de facto także współnikiem spółki) zachodzi stosunek podporządkowania – będący jednocześnie przesłanką warunkującą istnienie stosunku pracy.

Z ostrożności procesowej płatnik podniósł również, że w dniu 22 sierpnia 2011 roku (tj. w dniu wydawania decyzji przez organ rentowy) umowy z M. O. i J. R. wygasły, bowiem były to umowy na czas określony od 7 stycznia 2010 roku do 21 sierpnia 2011 roku. Tym samym organ rentowy winien ustalić, że ewentualny okres podlegania ubezpieczeniom wymienionym w treści decyzji to okres od 7 stycznia 2010 roku do 21 sierpnia 2011 roku.

W uzasadnieniach powyższych decyzji płatnik podniósł m.in., że organ rentowy nie wskazał na czym faktycznie polegało wykonywanie pracy przez M. O. i J. R., ani też w swojej decyzji nie uwzględniła daty wygaśnięcia umów o pracę, która wynikała z nich bezpośrednio. Okoliczność tę płatnik składek podniósł jednakże jedynie z ostrożności procesowej, albowiem jego zdaniem w niniejszym stanie faktycznym nie może być mowy o istnieniu stosunku pracy pomiędzy J. R. a spółką. Zdaniem płatnika, nie zachodzi ani stosunek podlegania kierownictwu pracodawcy, ani stosunek podporządkowania. Cechy te natomiast muszą występować łącznie i są nieodzownym elementem stosunku pracy. Nadto, organ rentowy poczynił błędne ustalenia faktyczne polegające na przyjęciu (na podstawie warunków zatrudnienia oraz listy płac), że praca przez M. O. była wykonywana.

W dalszej części uzasadnienia odwołania organ rentowy zaznaczył, że umowę o pracę na czas określony z J. R. podpisała M. O., która jest współnikiem spółki i została w umowie spółki powołana na stanowisko wiceprezesa zarządu. Umowę o pracę na czas określony z M. O. podpisała zaś J. R., która jest współnikiem spółki i została powołana w umowie spółki na stanowisko prezesa zarządu. Zdaniem płatnika, zarówno M. O. jak i J. R. nie mogły skutecznie zawrzeć drugim członkiem zarządu umowy o pracę, ani żadnej innej umowy. Płatnik powołał się przy tym tutaj na treść art. 210 § 1 k.s.h. argumentując, że celem tego przepisu jest uniemożliwienie dokonywania czynności prawnych z członkami zarządu według normalnych reguł obowiązujących przy czynnościach prawnych. Chodzi tu o czynności reprezentacyjne, które mają specyficzny – „wewnętrzny” charakter, wszelkie umowy jakie mogą być zawierane przez spółkę z członkami zarządu, zarówno takie które mogą wiązać się z pełnioną funkcją, jak i te, które nie są związane z wykonywaniem funkcji członka zarządu, ale są zawierane przez osobę fizyczną poza źródłem kompetencji. W pierwszym przypadku dotyczy to przede wszystkim umowy o pracę, umowy zlecenia czy umowy o zarządzanie spółką. Wszystkie sytuacje związane z zawieraniem umów mogą prowadzić do nadużyć, w szczególności naruszyć interesy spółki. Płatnik zaznaczył również, że zgodnie z wyrażanymi przez Sąd Najwyższy poglądami, nie jest konieczne aby sprzeczność interesów pomiędzy spółką, a członkiem zarządu rzeczywiście występowała, wystarczy bowiem potencjalna kolizja interesów. Art. 210 § 1 k.s.h. ma chronić spółkę, jej współników i wierzycieli przed niekorzystnymi dla spółki decyzjami jej zarządu (likwidatorów). Dlatego przepis ten ma zastosowanie, kiedy podmioty te występują po przeciwnych stronach sporu sądowego albo po przeciwnych stronach umowy. Art. 210 k.s.h. jednoznacznie określa podmioty uprawnione do reprezentacji spółki w umowach zawieranych z członkami jej zarządu, są to rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia współników. Nie ma także przeszkód, aby zgromadzenie współników udzieliło pełnomocnictwa innemu członkowi zarządu (temu którego nie dotyczy czynność prawna). W niniejszej sprawie jednakże żaden z powyższych przypadków nie został spełniony, co świadczy o nieważności umów o pracę zawartych z M. O. i J. R. w dniu 7 stycznia 2010 roku. W tym kontekście płatnik zaznaczył także, że w orzecznictwie podkreśla się, iż umowa zawarta między osobami będącymi jednocześnie współnikami spółki cywilnej oraz współnikami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i członkami jej zarządu jako tzw. czynność z samym sobą jest nieważna. Wszelkie ustalenia dotyczące tego sposobu nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) muszą uwzględniać okoliczności faktyczne konkretnej sprawy. Nie ulega wątpliwości, że ocena ta musi dotyczyć tego, czy

zawarcie umowy nie stanowiłoby obejścia prawa oraz czy zachowane zostały elementy konstrukcyjne stosunku pracy, w tym w szczególności cecha podporządkowania pracownika w procesie świadczenia pracy. Organ rentowy – w ocenie odwołującego się - winien był uwzględnić powyższe problemy. Po pierwsze, winno zostać ustalone, iż podleganie pracownikemu ubezpieczeniu społecznemu jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składki, ale legitymowanie się statusem pracownika. Po drugie, organ rentowy winien był dokładnie przeprowadzić wszechstronne rozważania dotyczące cech stosunku pracy. Kończąc, skarżący, powołując się na wyrok Sądu Najwyższego, dodał, że jeżeli zadania członka zarządu polegają wyłącznie na wykonywaniu czynności zarządczych, realizowanie tych czynności nie musi automatycznie oznaczać wykonywania ich w reżimie pracowniczym. Członek zarządu spółki kapitałowej może być zatrudniony na podstawie umowy o pracę, ale może też wykonywać swoje czynności na podstawie stosunków o charakterze cywilnoprawnym. Skoro art. 6 ust.1 pkt. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt. 1 ustawy z 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczą pracowników, to brak podstaw do przyznania takiego statusu ubezpieczonemu powoduje, że nie może on podlegać tym ubezpieczeniom.

W odpowiedziach na odwołania płatnika od powyższych decyzji organ rentowy wniósł o ich oddalenie w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie przywołał treść art. 38 ust. 1, art. 83 ust. 1 pkt. 1 i 3, art. 6 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, a także art. 210 § 1 i 2 k.s.h. i art. 201 § 1 i 2 k.s.h. oraz art. 22 k.p. oraz stwierdził, że między płatnikiem reprezentowanym odpowiednio przez M. O. bądź J. R., a wymienionymi zostały zawarte umowy o pracę od 7 stycznia 2010 roku do 21 sierpnia 2011 roku, w przypadku J. R. na stanowisku prezesa zarządu, a w przypadku M. O. na stanowisku wiceprezesa zarządu. Obowiązywała je 8-godzinna dobową i 40-godzinna tygodniową normą czasu pracy. Strony ustaliły także wynagrodzenie płatne do 10-go dnia każdego miesiąca. Wypłatę wynagrodzeń potwierdzają listy płac J. R. za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku oraz listy płac M. O. za okres od stycznia 2010 roku do maja 2010 roku i za sierpień 2010 roku, w których wskazano wypłatę wynagrodzenia w formie gotówki lub przelewu na konto. Na podstawie informacji wygenerowanych z Centralnej Bazy Danych ustalono, iż M. O. oraz J. R. zostały zgłoszone do ubezpieczeń społecznych jako pracownicy od dnia 7 stycznia 2010 roku. Następnie, M. O. została wyrejestrowana od 7 stycznia 2010 roku, J. R. zaś została wyrejestrowana od 16 września 2010 roku i ponownie wyrejestrowana od 7 stycznia 2010 roku.

Powołując się na orzecznictwo sądowe organ rentowy wskazał także, że wady dotyczące umowy o pracę, nawet powodujące jej nieważność, nie skutkują w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Mimo nieważności zawartej umowy o pracę, strony mogą nawiązać stosunek pracy przez czynności dorozumiane, w szczególności skutek dopuszczenia pracownika do pracy, przyjmowania pracy przez pracodawcę i realizowania takiego stosunku prawnego, który odpowiada cechom stosunku pracy określonym w art. 22 k.p. Zdaniem organu rentowego o „czynności z samym sobą” można mówić, jeżeli umowa o pracę zostałaby zawarta przed jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z jedynym wspólnikiem będącym prezesem jej jednoosobowego zarządu. W tego rodzaju umowach nie można dopatrzeć się podstawowych elementów stosunku pracy, między innymi podporządkowania pracownika poleceniom pracodawcy. W istniejącym stanie faktycznym płatnik nie jest ani spółką jednoosobową, ani nie posiada jednoosobowego zarządu. Zdaniem organu rentowego zauważyć również należy, że zgodnie z treścią art. 201 k.s.h. do zarządu mogą być powoływane osoby spośród wspólników, jednocześnie nie ma żadnych przeciwwskazań, aby byli zatrudniani na podstawie umów o pracę. W praktyce na porządku dziennym są sytuacje, w których wspólnicy są jednocześnie członkami zarządu zatrudnionymi na podstawie umów o pracę. Także w doktrynie panują poglądy, że wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może pełnić funkcję członka zarządu (stosunek organizacyjny), zaś swe obowiązki wykonywać w ramach zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, w którym pracodawcą jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (stosunek pracowniczy). Problem komplikuje się jedynie w spółkach jednoosobowych, w których jedyny wspólnik pełni rolę właściciela, organu spółki i pracownika. Brak podmiotów kompetentnych do wydawania poleceń jest typowy dla kierowników zakładów pracy w ogólności, mimo to nie kwestionuje się możliwości ich zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Bycie wspólnikiem i członkiem zarządu jednocześnie znacznie komplikuje status pracowniczy wspólnika, jednakże go nie wyklucza. Nie jest wykluczona możliwość świadczenia przez członka zarządu pracy na rzecz spółki, także na podstawie stosunku pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. O. urodziła się (...) roku. Z wykształcenia jest technikiem odzieżowym o specjalności konfekcjonowanie dzianin. W okresie od 18 marca 1987 roku do 30 września 1989 roku pracowała w (...) w O. jako ekspedytor poczty, a od 1 października 1989 roku do 31 listopada 1991 roku w (...) w O. jako referent administracyjny. W okresie od 3 grudnia 1991 roku do 15 sierpnia 1993 roku M. O. była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w O. jako bezrobotna. Następnie, od 16 sierpnia 1993 roku do 31 stycznia 1999 roku pracowała w Zakładzie (...) w K. jako krawcowa, po czym od 9 lutego 1999 roku do 8 sierpnia 1999 roku ponownie była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w O. jako bezrobotna. Od 8 czerwca 2000 roku do 31 grudnia 2001 roku M. O. pracowała spółce (...) Sp. z o.o. w K. jako konfekcjoner katalogów, natomiast od 2003 roku do chwili obecnej pełni funkcję prezesa zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.. Nie łączy jej z tą spółką stosunek pracy. Spółka (...) zajmowała się rekrutacją pracowników do pracy na terenie Niemiec, a także do pracy w Polsce, w tym m.in. w spółce (...).

dowód:

- zaświadczenie o zatrudnieniu M. O. w (...) w O. z 29.09.1989 r. część A akt osobowych M. O.;
- świadectwo pracy M. O. z (...) w O. z 30.11.1991 r. część A akt osobowych M. O.;
- zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy w O. z 14 marca 2001 r. część A akt osobowych M. O.;
- świadectwo pracy M. O. w Zakładzie (...) w K. z 31.01.1999 r. część A akt osobowych M. O.;
- świadectwa pracy M. O. w (...) Sp. z o.o. w K. z 2.04.2001 r. oraz z 31.12.2001 r. i 8.09.2000 r. część A akt osobowych M. O.;
- świadectwo ukończenia przez M. O. Technikum (...) w O. z 29.04.1989 r. część A akt osobowych M. O.;
- zeznania J. R. k. 146v;
- zeznania M. O. k. 149v;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 433v, 435;
- zeznania świadka T. O. k. 474v.

J. R. urodziła się (...) roku. Ma wyższe wykształcenie rolnicze. W latach 1979 – 1984 studiowała w Akademii Rolniczej w S. i uzyskała tytuł inżyniera. Od września 1977 roku do 31 sierpnia 1978 roku odbywała staż w (...) w M.. W toku dalszej swojej kariery zawodowej pracowała w następujących zakładach pracy: od 20 października 1978 roku do 14 listopada 1979 roku w Przedsiębiorstwie (...) najpierw jako robotnik gospodarczy, a później jako księgowa magazynowa, od 16 listopada 1979 roku do 27 stycznia 1988 roku w (...) w S. jako zootechnik oceny zwierząt, od 20 stycznia 1988 roku do 30 czerwca 1989 roku w Spółdzielni (...) w S. Oddział w G. jako samodzielny referent do spraw technicznych, starszy dyspozytor oraz dyspozytor, od 1 lipca 1989 roku do 31 stycznia 1992 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Zakład (...) jako kierownik biura oraz wicedyrektor, od 1 lutego 1992 roku do 28 lutego 1993 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na stanowisku zastępcy dyrektora, od 1 marca 1993 roku do 31 stycznia 1995 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. koło G. jako tłumacz oraz kasjer, od 2 września 1996 roku do 17 czerwca 1998 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. jako specjalista do spraw pracowniczych, od 18 czerwca 1998 roku do 30 listopada 2000 roku w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. jako specjalista do spraw kadrowo-płacowych, od 5 grudnia 2000 roku do 31 lipca 2001 roku w przedsiębiorstwie (...) B. K. w G. jako księgowa oraz kadrowa, a od 1 września 2002 roku do 31 sierpnia 2003 roku w przedsiębiorstwie (...) S. C. jako księgowa.

J. R. ukończyła studia podyplomowe „(...)” w ramach projektu „(...)”, a od 20 września 2005 roku do 21 września 2005 roku była słuchaczem kursu „(...)” organizowanym przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S..

dowód:

- świadectwo pracy J. R. w (...) w M. z 2.09.1978 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w Przedsiębiorstwie (...) z 14.11.1979 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w (...) w S. z 27.01.1988 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w Spółdzielni (...) Oddział w G. z 30.06.1989 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w (...) Sp. z o.o. Zakład w N. z 31.01.1992 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w (...) Sp. z o.o. Zakład w G. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w (...)” Sp. z o.o. w nadrzeczu z 31.01.1995 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwa pracy J. R. w „(...)” w N. z 1.09.1997 r. oraz z 17.06.1998 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w (...) Sp. z o.o. w K. z 30.11.2000 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w (...)” B. K. z 31.07.2001 r. część A akt osobowych J. R.;
- świadectwo pracy J. R. w (...) S. C. z 31.08.2003 r. część A akt osobowych J. R.;
- certyfikat z 30.06.2007 r. ukończenia przez J. R. studiów podyplomowych „(...)” część A akt osobowych J. R.; k. 301 akt niniejszej sprawy;
- zaświadczenie z 21.09.2005 r. o ukończeniu przez J. R. kursu (...) część A akt osobowych J. R.; k. 307 akt niniejszej sprawy;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 435.

Począwszy od 27 grudnia 2004 roku J. R. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w S., początkowo na stanowisku asystentki prezesa, a od 28 listopada 2008 roku na stanowisku dyrektora do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony.

Zakres powierzonych J. R. obowiązków i uprawnień w spółce (...) został rozszerzony w dniu 3 stycznia 2005 roku o wystawienie skierowań na badania lekarskie, popisywanie umów o pracę, ewidencji czasu pracy, legitymacji ubezpieczeniowych, świadectw pracy i wniosków urlopowych, wystawienie zaświadczeń dotyczących zarobków pracowników oraz dokonywanie zgłoszeń pracowników do urzędów. W dniu 27 kwietnia 2005 roku został dodatkowo rozszerzony na wystawianie zaświadczeń dotyczących również warunków zatrudnienia, dokonywanie zgłoszeń pracowników do urzędów niemieckich, zawieranie i wypowiedzanie wszystkich form umów o pracę, zawieranie porozumień z pracownikami np. co do zmiany warunków zatrudnienia, wykonywanie zestawień urlopowych (w tym bezpłatnych) i chorobowych, wystawianie świadectw pracy, odbieranie i wysyłanie korespondencji formowej, wykonywanie innych poleceń prezesa zarządu spółki.

W dniu 31 grudnia 2005 roku J. R. została upoważniona i zobowiązana do prowadzenia dokumentacji administracyjno- (...) spółki z o.o. w S. oraz (...) spółki z o.o. w T., a także do nadzorowania pracowników w tych spółkach i bezpośredniego kontaktu z ich kierownictwem, podpisywania dokumentacji dotyczącej tych spółek, reprezentowania ich w razie kontroli Państwowej Inspekcji Pracy i podpisywania protokołów.

Wszystkie pisma określające zakres powyższych uprawnień i obowiązków J. R. zostały podpisane przez M. O..

dowód:

- umowa o pracę J. R. na czas określony z 27.12.2004 r. k. 318;
- upoważnienie z 27.04.2005 r. k. 311;
- upoważnienie z 3.01.2005 r. k. 310;
- aneks z 14.10.2005 r. do umowy o pracę z 27.12.2004 r. k. 309;
- umowa o pracę J. R. na czas określony z 27.12.2005 r. k. 306;
- upoważnienie z 31.12.2005 r. k. 305;
- informacja z 22.08.2006 r. o warunkach zatrudnienia k. 304;
- porozumienie z 27.11.2008 r. zmieniające warunki umowy o pracę k. 300;
- porozumienie z 27.02.2009 r. zmieniające warunki umowy o pracę k. 299;
- umowa o pracę J. R. na czas nieokreślony z 30.12.2009 r. k. 296.

W spółce (...) zajmowała się m.in. zarządzaniem i organizacją pracy innych osób w niej zatrudnionych, rekrutacją pracowników do pracy w Polsce i w Niemczech oraz prowadzeniem bieżących spraw spółki. Funkcje zarządzające pełniła jednak przede wszystkim M. O. jako prezes zarządu. Nadzorowała m.in. prowadzenie księgowości, załatwianie spraw z bankami i dokonywanie przelewów. W każdym miesiącu uzgadniała konta bankowe, sprawdzała czy wszystko funkcjonuje prawidłowo. Sama również załatwiała sprawy w sądzie. Starła się utrzymywać codzienny kontakt z pracownikami, w tym z księgową i kadrową oraz rozwiązywać ewentualne problemy na bieżąco. J. R. była podporządkowana M. O. i wykonywała jej polecenia.

W związku z faktem, że część pracowników była również rekrutowana do pracy na terenie Niemiec, M. O. znaczną część czasu spędzała również w tym kraju, gdzie zajmowała się m.in. odbiorem pracowników. Z tego też względu pozostawiła w biurze (...)u w S. czyste kartki z jej pieczętką z napisem prezes i nieczytelnym popisem in blanco, które były przechowywane w teczce. Kartki te widział m.in. J. P., zatrudniony w spółce (...) od około 2008 roku jako specjalista do spraw BHP i informatyk w wymiarze 1/2 etatu. Faktycznie przyjeżdżał on do siedziby spółki w S., gdy była taka potrzeba, przeważnie na kilka godzin. J. P. poznał J. R. już w 2008 roku, albowiem razem pracowali w spółce (...).

W spółce (...) sezonowo w 2008 i 2009 roku, na podstawie umów zlecenia obejmujących krótkie okresy, pracowała również jako pracownik administracyjno-biurowy siostra J. R., T. O.. Od lutego 2010 roku do sierpnia 2010 roku była ona zatrudniona w spółce (...) na podstawie umowy o pracę. T. O. zajmowała się rekrutacją pracowników zarówno do pracy w Polsce, jak i w Niemczech.

dowód:

- zeznania świadka J. P. k. 486, 487;
- zeznania świadka T. O. k. 474v;
- zeznania M. O. k. 550;
- zeznania J. R. k. 147v, 149-149v.

Podczas jednego ze spotkań w Niemczech, w którym uczestniczyła M. O., J. R., F. D. oraz J. S. postanowiono, że zostanie utworzona nowa spółka zajmująca się rekrutacją pracowników. Wymienieni obywatele niemieccy mieli być „cichymi” właścicielami (udziałowcami) nowo utworzonej spółki. W wyniku wymiany korespondencji, w późniejszym czasie zapadły decyzje, że funkcja prezesa zarządu spółki powierzona zostanie J. R., natomiast wiceprezesa M. O..

dowód:

- zeznania J. R. k. 146v.

W dniu 23 października 2009 roku M. O. oraz J. R. zawarły w formie aktu notarialnego umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) z siedzibą w G.. W umowie jako przedmiot działalności spółki wskazano m.in. działalność związaną z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników (§ 8 pkt. 6). Kapitał zakładowy wynosił 30.000 złotych i dzielił się na 60 równych i samodzielnych udziałów po 500 złotych każdy (§ 10). J. R. objęła 6 udziałów po 500 złotych każdy udział i łącznej wartości nominalnej 3.000 złotych, natomiast M. O. objęła 54 udziały po 500 złotych każdy i łącznej wartości nominalnej 27.000 złotych (§ 12). Jako władze spółki wskazane zostało zgromadzenie wspólników i zarząd (§ 18). Do kompetencji zgromadzenia wspólników należały wszystkie sprawy nie zastrzeżone do uprawnień zarządu wymienione w ustawie lub w umowie spółki, a w szczególności:

1. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielanie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków,
2. postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
3. uchwalanie planów gospodarczych i kierunku rozwoju spółki,
4. zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
5. tworzenie oraz likwidacja oddziałów, filii, przedstawicielstw oraz zakładów spółki,
6. wybór powołanie o odwołanie członków zarządu oraz ustalenie zasad wynagrodzenia członków zarządu,
7. podwyższenie kapitału zakładowego oraz zwrot dopłat,
8. zmiany umowy spółki,
9. rozwiązanie i likwidacja spółki oraz połączenie z inną spółką,
10. podejmowanie uchwał w innych sprawach wnoszonych przez zarząd bądź wspólników,
11. nabycie i zbycie nieruchomości, użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości (§ 19).

W umowie zapisano także, że zgromadzenia wspólników są zwyczajne i nadzwyczajne i odbywają się w siedzibie spółki, a ponadto mogą się odbyć również w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej, jeżeli wszyscy wspólnicy wyrażą na to zgodę na piśmie (§ 20). Zwyczajne zgromadzenie wspólników zwołuje zarząd raz w roku, nie później niż w terminie 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego (§ 21). Nadzwyczajne zgromadzenie wspólników zwołuje zaś w razie potrzeby zarząd z własnej inicjatywy lub na pisemne żądanie wspólników reprezentujących przynajmniej 1/10 część kapitału zakładowego (§ 22). W zgromadzeniu wspólników na każdy udział przypada jeden głos. W zgromadzeniu wspólnicy uczestniczą osobiście lub przez pełnomocnika, przy czym pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie i dołączone do księgi protokołów. Zastawnik lub użytkownik udziału może wykonywać prawo głosu (§ 23).

Jeśli chodzi o zarząd spółki, to w umowie spółki zapisano, że jest on organem wykonawczym i zarządzającym spółki. Kieruje działalnością spółki i reprezentuje ją na zewnątrz. Do jego kompetencji należą wszystkie sprawy nie zastrzeżone do wyłącznej kompetencji zgromadzenia wspólników (§ 24). Zarząd spółki jest jedno- lub wieloosobowy, a liczbę członków zarządu i jego skład osobowy określa uchwała zgromadzenia wspólników. Kadencja zarządu trwa pięć lat (§ 25). Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych i niemajątkowych spółki oraz podpisywania w imieniu spółki jest uprawniony każdy członek zarządu jednoosobowo (§ 26). Rokiem obrotowym spółki jest rok kalendarzowy, przy czym pierwszy rok obrotowy zakończy się 31 grudnia 2010 roku (§ 28). Rozwiązanie spółki powodują przyczyny przewidziane w art. 270 kodeksu spółek handlowych i następuje ono po przeprowadzeniu likwidacji z chwilą wykreślenia spółki z rejestru (§ 30). W sprawach nieuregulowanych umową spółki mają zastosowanie przepisy kodeksu spółek handlowych (§ 31). Ponadto postanowiono, że pierwszy zarząd jest zarządem dwuosobowym i powołana do niego zostaje J. R. na stanowisko prezesa zarządu oraz M. O. na stanowisko wiceprezesa zarządu (§ 32).

dowód:

- wypis z aktu notarialnego z 23.10.2009 r. k. 27-33.

Na potrzeby związane z funkcjonowaniem spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. wynajęte zostało pomieszczenie biurowe przy ulicy (...) w G., należące do rodziny J. R.. Umowa najmu tego pomieszczenia nosi datę 22 października 2009 roku i podpisana została przez męża J. L. R., a ze strony spółki (...) przez M. O.. Pomieszczenie to nie było przystosowane i wyposażone odpowiednio do potrzeb działalności, w związku z czym wymagało adaptacji, którą miał się zająć L. R.. W tym celu J. R. reprezentując spółkę (...) Sp. z o.o. w G. podpisała w dniu 15 stycznia 2010 roku umowę o dzieło z L. R., której przedmiot obejmował przeprowadzenie remontu wynajętego przez spółkę pomieszczenia biurowo-socjalnego łącznie z wykonaniem instalacji elektrycznych i sanitarnych.

dowód:

- umowna najmu z 22.10.2009 r. k. 496-497;

- umowa o dzieło z 15.01.2010 r. k. 168;

- raport kasowy nr 3 z marca 2010 r. k. 51;

- zeznania świadka B. M. (1) k. 435;

- zeznania J. R. k. 147;

- zeznania M. O. k. 149v.

Po powstaniu spółki (...) i M. O. przystąpiły do czynności i prac mających na celu przygotowanie jej pod względem prawnym i organizacyjnym do funkcjonowania oraz prowadzenia działalności zgodnie z celem w jakim została utworzona. W realizacji ich uczestniczyła głównie J. R., choć przeważnie wcześniej zawsze miały miejsce uzgodnienia i konsultacje z M. O..

Czynności prawne związane z zawiązaniem spółki oraz rejestracją jej w Krajowym Rejestrze Sądowym zlecone zostały kancelarii prawnej (...) Spółka jawna, za które w dniu 1 grudnia 2009 roku wystawiona została faktura VAT na kwotę 5.490 złotych.

W marcu 2010 roku J. R. oraz M. O. skorzystały z kolei z pomocy kancelarii prawnej w uzyskaniu wpisu spółki (...) do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, a także w przygotowaniu projektów umów z potencjalnymi klientami i aneksów do tychże umów. W tym celu w okresie od 8 marca 2010 roku do 18 marca 2010 roku pomiędzy J. R. a radcą prawnym nastąpiła wymiana korespondencji elektronicznej. Radca prawny przygotował wniosek do Marszałka Województwa (...) o dokonanie powyższego wpisu wraz ze stosownym oświadczeniem J. R.. Poinformował

ją także o konieczności dokonania opłaty w kwocie 200 złotych, którą J. R. uiściła. W dniu 15 marca 2010 roku J. R. udzieliła radcom prawnym C. C. (2) i A. M. pełnomocnictwa do zastępowania spółki (...) w sprawie wpisu tejże spółki do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia. Ostatecznie spółka (...) uzyskała stosowny certyfikat i zgodę na prowadzenie agencji zatrudnienia. Ponadto, radca prawny przygotował projekty umów z potencjalnymi klientami agencji zatrudnienia i aneksy do tych umów.

J. R. w trakcie powyższych czynności na bieżąco kontaktowała się także z M. O., przysyłając jej drogą elektroniczną projekty wniosków oraz umów.

dowód:

- faktura VAT nr (...) z 1.12.2009 r. k. 167;
- mail J. R. do radcy prawnego z 8.03.2010 r. k. 376-377;
- mail radcy prawnego do J. R. z 9.03.2010 r. k. 372, 376;
- mail J. R. do M. O. z 9.03.2010 r. k. 376;
- pełnomocnictwo z 15.03.2010 r. k. 527;
- wniosek do Marszałka Województwa (...) z 15.03.2010 r. k. 525;
- oświadczenie J. R. z 15.03.2010 r. k. 526;
- mail M. O. do J. R. z 16.03.2010 r. k. 373;
- mail J. R. do radcy prawnego z 17.03.2010 r. k. 373;
- maile od J. R. do M. O. z 18.03.2010 r. k. 373, 375;
- mail od radcy prawnego do J. R. z 18.03.2010 r. k. 373;
- mail od J. R. do M. O. z 21.03.2010 r. k. 375;
- szczegóły zlecenia dokonania przelewu z 12.03.2010 r. – opłata za wydanie certyfikatu k. 68;
- zeznania J. R. k. 147.

W dniu 14 stycznia 2010 roku J. R. złożyła zamówienie wykonania dwóch pieczętek firmowych dla spółki (...), na których była podana nazwa spółki i adres, numery NIP oraz Regon, a na jednej także adres e-mail. Ponadto, zamówienie obejmowało wykonanie pieczętek imiennych dla J. R. oraz M. O., z oznaczeniem również ich funkcji w zarządzie spółki, tj. prezesa w przypadku J. R. oraz wiceprezesa w przypadku M. O..

dowód:

- zamówienie z 14.01.2010 r. k. 34.

W ramach przygotowania spółki (...)do przyszłej działalności J. R.zajmowała się również opracowaniem regulaminu pracy i wynagradzania. Faktycznie regulamin ten wraz z załącznikami obejmującymi wykaz prac wzbronionych kobietom oraz wykaz prac wzbronionych młodocianym został przejęty ze spółki (...). J. R.dokonała natomiast w nim niewielkich korekt polegających przede wszystkim na jego graficznym scaleniu (tekst regulaminu w spółce (...)był „rozjechany”), a także na zmianie oraz dopisaniu niektórych fragmentów. W całości natomiast zostały przejęte ze spółki (...)oraz Zasady Ochrony Przeciwpowozarowej.

bezsporne, a ponadto dowód:

- regulamin pracy w (...) spółki z o.o. wraz z załącznikami, protokołem wybrania przedstawicieli załogi i aneksami k. 169-196;
- regulamin pracy w (...) spółki z o.o. wraz z załącznikami k. 197-215;
- Instrukcje BHP oraz Zasady Ochrony Przeciwpożarowej w (...) spółce z o.o.k. 217-230;
- zeznania J. R. k. 147.

Ponadto, J. R. zajmowała się także przystosowaniem do potrzeb działalności spółki (...) ankiety personalnej kandydata do pracy, która pierwotnie utworzona została przez J. P. dla spółki (...). Przystosowanie tejże ankiety do potrzeb działalności spółki (...) polegało przede wszystkim na jej skróceniu przez J. P. według wskazówek udzielonych mu przez J. R..

bezsporne, a ponadto dowód:

- ankiety personalne kandydata do pracy k. 40-45, 231-243;
- zeznania świadka J. P. k. 486v, 487;
- zeznania świadka T. O. k. 475;
- zeznania J. R. k. 147.

Ponadto przygotowywany był papier firmowy oraz strona (...) spółki (...). Jeśli chodzi o papier firmowy, to pierwotnie opracowaniem jego szaty graficznej zajęła się M. O.. Później natomiast J. R. wprowadziła do tego projektu swoje poprawki oraz przedstawiła J. P. propozycje kolejnego papieru firmowego spółki (...), które zostały przez niego uwzględnione przy ostatecznym opracowaniu papieru firmowego.

Utworzenie strony (...) spółki (...) również zleciła J. P.. W okresie tworzenia strony J. R. kontaktowała się w tej sprawie z J. P., również w formie elektronicznej, wskazując jako przykładowe inne strony internetowe, podając przykłady opisu do strony, a także zwracając uwagę na ewentualne błędy, które należałoby usunąć oraz poprawki, które jej zdaniem należałoby wprowadzić na stronie. Strona internetowa została ostatecznie utworzona i zamieszczona przez J. P. w internecie w lipcu 2010 roku.

Na zamówienie J. R. wykonane zostały także wizytówki, na których oprócz nazwy i logo spółki (...), podane było imię i nazwisko J. R. z oznaczeniem pełnionej przez nią funkcji prezesa, a także adres siedziby spółki w G., numer telefonu stacjonarnego i komórkowego oraz adres e-mail.

bezsporne, a ponadto dowód:

- mail J. R. do J. P. z 22.04.2010 r. k. 416;
- maile J. R. do J. P. z 2.07.2010 r. k. 421, 419;
- mail J. R. do J. P. z 5.07.2010 r. k. 418;
- mail J. R. do J. P. z 9.07.2010 r. k. 57, 417;
- faktura VAT z 7.07.2010 r. wystawiona przez firmę (...) za wykonanie wizytówek firmowych k. 64;
- zeznania świadka J. P. k. 486v, 487, 488v.

Od stycznia 2010 roku usługi księgowe na rzecz spółki (...) świadczyła jako niezależny i zewnętrzny podmiot B. M. (1), prowadząca własne biuro rachunkowe. W tej sprawie rozmawiała z nią J. R., jednakże nie zawarła z nią pisemnej umowy, lecz umowę ustną. Do obowiązków B. M. (1) w ramach zawartej umowy należało m.in. księgowanie dokumentów związanych z zakupem, rejestrowanie wyciągów bankowych i kasowych, sporządzanie list płac, wprowadzanie danych pracowników do systemu Płatnik i wysyłanie ich do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekazem elektronicznym, wyliczanie podatków, sporządzanie deklaracji dla podatku od towarów i usług, zeznań podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu, deklaracji rocznych o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy.

B. M. (1) od kwietnia 2009 roku, współpracowała ze spółką (...).

dowód:

- deklaracje dla podatku od towarów i usług k. 507-520;
- zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu k. 521-522;
- deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2010 rok k. 523-524;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 434v, 435;
- zeznania M. O. k. 550v.

Reprezentując jako prezes zarządu spółkę (...), J. R. zawarła dwie umowy pomiędzy tą spółką a (...), pierwszą w dniu 26 kwietnia 2010 roku o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w tym usługi powszechnej (klient biznesowy) oraz w dniu 28 kwietnia 2010 roku o świadczenie usługi neostrada tp.

dowód:

- umowa o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w tym usługi powszechnej (klient biznesowy) z 26.04.2010 r. k. 247-252;
- umowa o świadczenie usługi neostrada tp z 28.04.2010 r. k. 253-258.

W dniu 7 stycznia 2010 roku M. O. oraz J. R. podpisały umowy o pracę w spółce (...) spółka z o.o. w G. na czas określony od 7 stycznia 2010 roku do 21 sierpnia 2011 roku w pełnym wymiarze czasu pracy. Zgodnie z treścią umów J. R. miała zostać zatrudniona na stanowisku prezesa, natomiast M. O. na stanowisku wiceprezesa. Na umowie o pracę J. R. w miejscu przeznaczonym na podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy złożyła podpis M. O.. Na umowie o pracę M. O. podpis w tym miejscu złożyła zaś J. R.. W obu umowach o pracę jako miejsce świadczenia pracy wskazany został adres biura spółki (...) w G. przy ulicy (...), (którego adaptacją dla potrzeb prowadzenia działalności przez tę spółkę zajmował się L. R.), zaś jako dzień rozpoczęcia pracy 7 stycznia 2010 roku. Wynagrodzenie J. R. określone zostało na kwotę 2.300 złotych brutto, a wynagrodzenie M. O. na kwotę 2.000 złotych brutto. Zarówno w umowie o pracę J. R., jak i w umowie o pracę M. O. zapisano także, że wynagrodzenie jest płatne do 10. dnia każdego kolejnego miesiąca. Przewidziano również możliwość przyznania premii uznaniowej.

W dniu 7 stycznia 2010 roku J. R. oraz M. O. podpisały także informacje o warunkach ich zatrudnienia w spółce (...), w których zapisano m.in., że obowiązuje je 8-godzinna dobową i 40-godzinna tygodniową normą czasu pracy, wynagrodzenie wypłacane jest zgodnie z postanowieniami regulaminu pracy, okres wypowiedzenia umowy o pracę uzależniony jest od okresu zatrudnienia oraz że w umowach o pracę zawarto klauzulę określającą sposób wcześniejszego rozwiązania umowy. Tego samego dnia podpisały również oświadczenia o wyrażeniu zgody na przelewanie wynagrodzeń na ich konta osobiste.

Inicjatorką zawarcia powyższych umów o pracę była J. R..

Zarówno M. O., jaki i J. R. otrzymywały wynagrodzenia za pracę, przy czym M. O. za miesiące od stycznia 2010 roku do maja 2010 roku oraz za sierpień 2010 roku, natomiast J. R. za miesiące od stycznia 2010 roku do sierpnia 2010 roku. Listy płac były sporządzane przez biuro rachunkowe (...), natomiast przelewy dokonywane przez J. R. oraz M. O.. Za czerwiec oraz lipiec 2010 roku J. R. otrzymała wynagrodzenie 13 sierpnia 2010 roku. Za sierpień 2010 roku przelew wynagrodzenia na jej konto osobiste dokonała M. O..

Ponadto, M. O. i J. R. jako pracownicy u płatnika składek (...) spółki z o.o. zostały zgłoszone do ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego i chorobowego od dnia 7 stycznia 2010 roku. Z tego tytułu od ich wynagrodzeń za pracę były odprowadzane składki do ZUS.

dowód:

- umowa o pracę J. R. z 7.01.2010 r. wraz z informacją o warunkach zatrudnienia z 7.01.2010 r. część B akt osobowych J. R.;
- oświadczenie J. R. z 7.01.2010 r. o wyrażeniu zgody na przelewanie wynagrodzenia na jej konto osobiste część B akt osobowych J. R.;
- umowa o pracę M. O. z 7.01.2010 r. wraz z informacją o warunkach zatrudnienia z 7.01.2010 r. część B akt osobowych M. O.;
- oświadczenie M. O. z 7.01.2010 r. o wyrażeniu zgody na przelewanie wynagrodzenia na jej konto osobiste część B akt osobowych M. O.;
- listy płac M. O. i J. R. akta kontroli ZUS; k. 70, 71 akt niniejszej sprawy;
- szczegóły operacji z 13.08.2010 r. – przelewy wynagrodzenia J. R. za lipiec i sierpień 2010 r. k. 74, 73;
- szczegóły operacji z 7.09.2010 r. – przelew wynagrodzenia J. R. za sierpień 2010 r. k. 72;
- zgłoszenia M. O. oraz J. R. do ubezpieczeń – (...) akta kontroli ZUS;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 435;
- zeznania J. R. k. 146v-147, 147v.

W dniu 7 stycznia 2010 roku J. P. jako specjalista do spraw BHP potwierdził w kartach szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy udzielenie instruktazu ogólnego J. R. oraz M. O.. W miejscach do tego przeznaczonych w karcie szkolenia wstępnego, fakt udzielenia instruktazu ogólnego w dniu 7 stycznia 2010 roku potwierdziły także M. O. i J. R..

Ponadto, na tych samych kartach szkolenia wstępnego, J. R. potwierdziła fakt udzielenia w dniu 8 stycznia 2010 roku instruktazu stanowiskowego M. O., a M. O. fakt udzielenia instruktazu stanowiskowego J. R.. Obie również potwierdziły fakt udzielenia im instruktazu stanowiskowego przez drugą z nich.

dowód:

- karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy część B akt osobowych J. R. oraz M. O.;
- zeznania świadka J. P. k. 487v, 488.

Ponadto, pomiędzy M. O. jako reprezentującą spółkę (...) spółka z o.o. z siedzibą w G. a J. R. podpisana została opatrzona datą 7 stycznia 2010 roku umowa o używanie przez J. R. prywatnego samochodu do celów służbowych. Zgodnie z postanowieniami tej umowy, J. R. jako pracownikowi spółki (...) miał przysługiwać zwrot kosztów za

samochód w formie ryczałtu miesięcznego, w wysokości wynikającej z przemnożenia miesięcznego limitu kilometrów przez obowiązującą stawkę za 1 km przebiegu. Rozliczenia miały następować w okresach miesięcznych, na podstawie pisemnych oświadczeń J. R. o używanie pojazdu do celów służbowych (§ 3 i 2 umowy). Umowa została zawarta przez strony na czas nieokreślony z możliwością jej rozwiązania przez strony bez wypowiedzenia (§ 5 zd. 1 umowy). Weszła natomiast w życie z dniem 7 stycznia 2010 roku (§ 7 umowy).

W związku z zawartą umową, zostały sporządzone przez J. R. oświadczenia z 31 maja 2010 roku, 30 czerwca 2010 roku, 31 lipca 2010 roku oraz 31 sierpnia 2010 roku o używaniu prywatnego samochodu do celów służbowych.

dowód:

- umowa z 7.01.2010 r. o używanie samochodu do celów służbowych k. 455;
- oświadczenia J. R. o używaniu samochodu prywatnego do celów służbowych k. 456-459;

Pomieszczenie biurowe przy ulicy (...)w G., którego adaptacją zajmował się mąż J. R., było gotowe do użytku w marcu 2010 roku. Dopiero wówczas J. R. zaczęła pełnić w nim obowiązki związane z funkcjonowaniem spółki (...). Do tego czasu pracowała codziennie w biurze (...)w S. od godziny 6.30 do 14.30. Po otwarciu biura spółki (...)w G. sama natomiast ustaliła swój grafik pracy w ten sposób, że w biurze (...)pracowała trzy dni w tygodniu, w poniedziałki, środy i piątki. Pozostałe dwa dni, tj. wtorki i piątki przeznaczone były natomiast na pracę w biurze (...). Znaczną część prac J. R. omawiała jednak z M. O. i wykonywała jednocześnie dla obu spółek. Zdarzało się również, że prowadziła równocześnie rekrutację pracowników dla obu spółek. W biurze spółki (...)nie było zatrudnionej innej osoby, która zajmowałaby się jego prowadzeniem.

dowód:

- zeznania świadka B. M. (1) k. 435, 435v;
- zeznania świadka T. O. k. 475;
- zeznania J. R. k. 147v;
- zeznania M. O. k. 148v, 149.

Zarówno J. R., jak i M. O. miały dostęp do konta (...) spółki (...). Obie dokonywały przelewów na rzecz ZUS-u oraz Urzędu Skarbowego. J. R. przeprowadzała rozmowy z bankiem oraz pobierała gotówkę w celu zasilenia konta firmowego. To jej numer telefonu był podany w banku jako numer kontaktowy. B. M. (1), która prowadziła rachunkowość spółki, miała natomiast jedynie dostęp do podglądu internetowego konta bankowego spółki. Latem 2010 roku w wyniku nieporozumień pomiędzy nią a J. R. na tle prawidłowości prowadzenia rachunkowości spółki (...) została jednakże pozbawiona tego dostępu.

dowód:

- zeznania świadka B. M. (1) k. 434v, 437;
- zeznania J. R. k. 553v;
- zeznania M. O. k. 488v.

J. R. prowadziła kasę w spółce (...) i sporządzała raporty kasowe, przyjmowała oraz wysyłała korespondencję spółki, wystawiała i podpisywała faktury. Ponadto, założyła oraz prowadziła akta osobowe własne oraz M. O.. Zajmowała się także kontaktami z Urzędem Pracy oraz reprezentacją spółki w czasie kontroli.

Oryginały dokumentów, które spółka sama wystawiła bądź też otrzymała z zewnątrz znajdowały się w biurze rachunkowym (...). B. M. odbierała te dokumenty od J. R. w biurze spółki (...) w G., u niej w domu, a później – gdy zaistniała między nimi sytuacja konfliktowa – w formie listownej. Dokumentów tych było niewiele – 6-8 miesięcznie. Przed ich przekazaniem do biura rachunkowego, J. R. wykonywała ich kserokopie i przechowywała je w segregatorach w biurze spółki (...). W biurze tym B. M. (1) była w sumie około 3 razy. Jedynie raz spotkała w nim M. O., która wówczas rozmawiała z J. R. o sprawach spółki (...).

dowód:

- raport kasowy nr 3 z marca 2010 roku k. 51;
- raport kasowy nr 6 z czerwca 2010 roku k. 52, 274;
- faktura VAT nr (...) z 31.07.2010 r. k. 54;
- faktura VAT z 12.07.2010 r. wystawiona przez (...) k. 61;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 434-435, 437;
- zeznania J. R. k. 147;

Spółki (...) oraz (...) miały jednego dostawcę artykułów biurowych. W 2010 roku zakupy dla obu spółek były dostarczane do siedziby spółki (...) i dopiero na miejscu były dzielone.

dowód:

- wydanie na zewnątrz z 17.05.2010 r. – toner C. k. 55;
- wydanie na zewnątrz z 20.05.2010 r. – skoroszyt tekturowy i teczka akta osobowe k. 56;
- zeznania świadka T. O. k. 475-475v.

J. R. zajmowała się również rekrutowaniem pracowników w ramach działalności spółki (...), którzy byli następnie przekazywani spółce (...) lub do pracy na terenie Niemiec. Niektórzy z nich wcześniej byli zatrudniani na krótki okres czasu przez spółkę (...). Zgłaszający się do pracy kandydaci musieli jednakże wcześniej złożyć wymagane dokumenty i wypełnić ankietę personalną kandydata do pracy. Część dokumentów była przesyłana przez kandydatów drogą elektroniczną lub faxem, natomiast część jak np. zaświadczenia lekarskie, musiała zostać dostarczona w oryginale. Miały miejsce sytuacje, że kandydaci do pracy rekrutowani przez spółkę (...) wypełniali w.w. ankiety w siedzibie spółki (...) w S.. Po wypełnieniu przez pracownika ankiety J. R. na ostatniej jej stronie robiła adnotację o ewentualnym zatrudnieniu w spółce (...) lub też przekazaniu pracownika do innego potencjalnego pracodawcy celem dalszego zatrudnienia. J. R. kierowała także potencjalnych pracowników na badania lekarskie. Zdarzyło się, że w rekrutacji kandydatów do pracy zarówno przez spółkę (...), jak i (...) pomagała J. R. jej siostra T. O., która była wówczas zatrudniona w spółce (...) na podstawie umowy o pracę.

Na podstawie bazy rekrutowanych przez spółkę (...) pracowników, J. R. sporządziła sprawozdanie dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy z podziałem na kategorie wiekowe. Termin jego sporządzenia był określony do 15 stycznia 2011 roku, jednakże J. R. sporządziła już wcześniej, we wrześniu 2010 roku dodatkowe sprawozdanie. Końcowe sprawozdanie sporządzała już M. O..

J. R. nie wypełniła natomiast i nie złożyła w ZUS-ie formularzy E-101 dla kandydatów do pracy w Niemczech rekrutowanych przez spółkę (...). W całym okresie swojej działalności spółka (...) nie występowała do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.z wnioskami o poświadczenie formularzy E-101. W systemie Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.brak jest także raportów RSA z kodem świadczenia i przerwy wskazującym na wypadek przy pracy.

częściowo bezsporne, a ponadto dowód:

- ankieta personalna kandydata do pracy – H. W. z 7.04.2010 r. k. 232-237;
- ankieta personalna kandydata do pracy – S. S. z 29.04.2010 r. k. 239-244;
- skierowanie kandydata do pracy na badania lekarskie z 17.03.2010 r. k. 46;
- pismo ZUS O/S. z 29.02.2012 r. k. 269;
- zeznania świadka T. O. k. 474v-475v;
- zeznania J. R. k. 147, 147v, 553v;
- zeznania M. O. k. 148v.

J. R. począwszy od marca 2010 roku prowadziła bazę rekrutowanych przez spółkę (...) pracowników. Pierwsi pracownicy zostali zatrudnieni 22 marca 2010 roku. Łącznie w marcu 2010 roku w spółce (...) zatrudnionych było nie więcej niż 22 pracowników, a w kwietniu 2010 roku nie więcej niż 24, przy czym większość z nich stanowili pracownicy zatrudnieni już w marcu 2010 roku. Pierwsi pracownicy wyjechali do pracy do Niemiec również w marcu 2010 roku.

W prowadzonej bazie J. R. wykazała, że w okresie od 22 marca 2010 roku do 29 kwietnia 2010 roku zarekrutowanych zostało w ramach działalności spółki (...) łącznie 67 pracowników, w tym 24 zatrudnionych przez spółkę (...). Pozostali pracownicy zostali natomiast przekazani spółce (...) lub też do prac na terenie Niemiec bez wcześniejszego zatrudnienia w spółce (...).

Dane dotyczące pracowników zatrudnionych przez spółkę (...) wpisywała do systemu Płatnik i następnie wysyłała je przekazem elektronicznym do ZUS-u. B. M. (1) otrzymała od M. O. sporządzony przez nią wykaz, z którego wynikało, iż w dniu 22 marca 2010 roku przekazanych zostało ze spółki (...) do pracy na terenie Niemiec 16 pracowników, w dniach 24 i 29 marca 2010 roku po jednej osobie, a w dniu 12 kwietnia 2010 roku 3 osoby. Do 17 kwietnia 2010 roku zwolnione zostały natomiast 3 osoby.

B. M. (1) sporządzała jedne dwie listy płac dla pracowników fizycznych zatrudnianych przez spółkę (...) - za marzec i kwiecień 2010 roku. Na prośbę J. R. oddzielne listy płac sporządzała natomiast dla niej i M. O..

W sporządzonych tabelach wyliczeń podstaw wynagrodzeń za marzec 2010 roku ujętych zostało 22 pracowników, a za kwiecień 2010 roku 24 pracowników, przy czym większość z nich stanowili pracownicy ujęci już w tabeli wyliczeń podstaw wynagrodzeń za marzec 2010 roku.

dowód:

- baza pracowników sporządzona przez J. R. k. 36-39;
- wykaz pracowników sporządzony przez M. O. k. 281-283;
- tabele wyliczeń podstaw wynagrodzeń pracowników zatrudnionych przez spółkę (...) za marzec i kwiecień 2010 r. k. 284, 285;
- lista pracowników – wyjazd do L. 21.03.2010 r. k. 47;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 434, 436;

- zeznania J. R. k. 147v, 148;

- zeznania M. O. k. 551v.

M. O. znaczną część czasu przebywała na terenie Niemiec, gdzie zajmowała się m.in. odbieraniem pracowników rekrutowanych do pracy na terenie tego kraju, podpisywała z nimi umowy o pracę, tworzyła bazy danych tychże pracowników, zakładała i prowadziła ich akta osobowe. Interesowała się bieżącymi sprawami spółki (...), o których informowała ją J. R., przesyłając m.in. informacje o kosztach działalności spółki, kwotach do zapłaty z tytułu podatków oraz składek na ubezpieczenia społeczne. Z J. R. kontaktowały się przede wszystkim telefonicznie oraz za pomocą internetu. Ich relacje w ramach funkcjonowania w spółce (...) były partnerskie, różniły się od tych jakie panowały pomiędzy nimi w spółce (...), gdzie była widoczna funkcja kierownicza M. O.. Różnica ta była wyraźnie dostrzegalna dla J. P..

dowód:

- mail J. R. do M. O. z 31.08.2010 r. k. 48;

- mail J. R. do M. O. z 10.08.2010 r. k. 49;

- mail J. R. do M. O. z 23.07.2010 r. k. 50;

- mail J. R. do M. O. z 22.07.2010 r. k. 62;

- mail J. R. do M. O. z 20.07.2010 r. k. 63;

- mail J. R. do M. O. z 20.07.2010 r. k. 413;

- zeznania świadka J. P. k. 487;

- zeznania J. R. k. 147v, 148;

- zeznania M. O. k. 553.

W toku współpracy spółek (...) oraz (...), a także J. R. oraz M. O. okazało się, że dla pracowników przekazanych przez spółkę (...) do pracy w Niemczech nie zostały potwierdzone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych formularze E 101, w konsekwencji czego wszyscy pozostali pracownicy znajdujący się w bazie pracowników rekrutowanych przez spółkę (...) zostali przerejestrowani w kwietniu 2010 roku na ubezpieczenie (...) spółki (...). Począwszy od maja 2010 roku spółka (...) nie prowadziła już rekrutacji nowych pracowników. W tym miesiącu wyjechali także do pracy w Niemczech ostatni pracownicy rekrutowani przez spółkę (...).

M. O. podpisywała już na terenie Niemiec z pracownikami porozumienia rozwiązujące ich umowy ze spółką (...) oraz jednocześnie obejmujące ich przejście do spółki (...), która posiadała niemiecki numer rejestracyjny.

dowód:

- oświadczenie J. P. z 31.02.2011 r. k. 245;

- zeznania J. R. k. 147v, 148;

- zeznania M. O. k. 148v, 149, 550, 551v.

Pomiędzy J. R., a prowadzącą rachunkowość spółki (...) doszło do nieporozumień, w związku m.in. z nieujęciem w kosztach działalności spółki kwoty 18.750,25 złotych oraz nieudzieleniem J. R. w tym zakresie stosownych wyjaśnień. Ponadto, okazało się że J. R. nie został naliczony do wypłaty ryczałt z tytułu używania samochodu prywatnego do celów służbowych. W e-mailu z dnia 27 maja 2010 roku do B. M.J. wskazała m.in., że nie uzyskała od niej wyjaśnień do tabeli

oraz planu kont. Powołując się na wcześniejszą rozmowę poprosiła także B. M. (1) o przesłanie wydruków z programu za wszystkie miesiące oraz zwróciła jej uwagę, że nie odbiera od niej telefonów. Brak zadowolenia ze współpracy z B. M. J. wyrażała również w korespondencji elektronicznej z M. O., wskazując m.in. na nieotrzymanie listy płać za maj 2010 roku i innych wyjaśnień o które prosiła B. M. (1), fakt iż jej płaca jest niższa w stosunku do marca 2010 roku o 200,75 złotych oraz ignorancję w stosunku do jej osoby. Zarówno w tym, jak i w kolejnych e-mailach do M. O. oraz B. M. J. R. domagała się przekazania jej przez B. M. (1) dokumentów spółki (...), jednakże M. O. nie wyrażała na to zgody. J. R. chciała także powierzyć prowadzenie (...) spółki (...) innej księgowej. M. O. początkowo także wyraziła taką wolę, lecz później zmieniła zdanie.

dowód:

- mail J. R. do B. M. (1) z 27.05.2010 r. k. 461;
- mail J. R. do M. O. z 7.06.2010 r. k. 418;
- mail J. R. do M. O. z 23.07.2010 r. k. 429;
- mail J. R. do B. M. (1) z 4.08.2010 r. k. 430;
- pismo J. R. do biura rachunkowego B. M. z 5.08.2010 r. część B akt osobowych J. R.;
- pismo biura rachunkowego do spółki (...) (J. R.) z 26.08.2010 r. część B akt osobowych J. R.;
- mail J. R. do B. M. (1) z 6.08.2010 r. k. 462;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 434v;
- zeznania M. O. k. 552v;
- zeznania J. R. k. 553v.

W piśmie do M. O. z 17 sierpnia 2010 roku J. R. zwróciła się o rozwiązanie umowy na używanie przez nią samochodu prywatnego do celów służbowych wskazując na nieuwzględnienie przysługującego jej z tego tytułu ryczałtu na liście płać za maj oraz czerwiec 2010 roku, a także niewypłacenie go także za lipiec 2010 roku.

dowód:

- pismo J. R. do M. O. z 17.08.2010 r. część B akt osobowych J. R.;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 434v.

W piśmie do M. O. z 19 sierpnia 2010 roku J. R. poinformowała ją, że może przekazać firmę bez komplikacji wraz z udziałami. Jednocześnie stwierdziła, że wnosi o wykreślenie jej z Krajowego Rejestru Sądowego i rozwiązanie umowy z tym dniem.

dowód:

- pismo J. R. do M. O. z 19.08.2010 r. część B akt osobowych J. R..

W dniu 16 września 2010 roku nastąpiło przejęcie inwentaryzacyjne przez M. O. wyposażenia biura spółki (...) przy ulicy (...) w G., w którym uczestniczyła także J. R. oraz J. P.. Został sporządzony stosowny protokół, w którym oprócz sprzętów takich jak meble biurowe, zestawy komputerowe, drukarka, telefon z faksem, krzesła i materiały biurowe, podstawki pod nogi, organizery, meble i wyposażenie pomieszczenia socjalnego, wymienione zostały w pkt. 6 dokumenty zgromadzone w poszczególnych segregatorach według znajdujących się na tych segregatorach opisów, tj. akta spółki, umowy, przepisy, sprawozdania, oferty, ankiety (...), ZUS, PIT 2, rachunki kopie, raporty kasowe,

księgowość, Bank, BHP, faxy. Ilość dokumentów zgromadzonych w poszczególnych segregatorach była niewielka. Wszystkie te dokumenty po przełożeniu zmieściły się w jednym segregatorze. Protokół przejęcia inwentaryzacyjnego został podpisany przez J. R., M. O. oraz J. P..

Tego samego dnia M. O. przeprowadziła również kontrolę kasy spółki (...), która wykazała stan gotówki w kasie w kwocie 347,32 złotych. Z czynności tej także został sporządzony protokół, na którym jako członek komisji przeprowadzającej kontrolę złożyła podpis M. O., natomiast jako osoba prowadząca kasę J. R..

Ponadto, M. O. złożyła pisemne oświadczenia, w których potwierdziła odbiór kompletu kluczy do biura spółki (...) w G. oraz przekazanie jej oryginałów dokumentów księgowych za miesiąc lipiec, sierpień oraz wrzesień 2010 roku.

W dniu 16 września 2010 roku M. O. złożyła również pisemne oświadczenie o przejęciu przez nią odpowiedzialności za stan dokumentów księgowych znajdujących się w biurze rachunkowym B. M..

M. O. już wcześniej, tj. pod koniec sierpnia 2010 roku wypowiedziała w imieniu spółki (...) umowę najmu pomieszczenia biurowego przy ulicy (...) w G.. Wyposażenie biura wraz z dokumentami przewiezione zostało do innego, wynajętego przez nią pomieszczenia.

dowód:

- protokół przejęcia inwentaryzacyjnego z 16.09.2010 r. k. 275;
- protokół kontroli kasy nr (...) z 16.09.2010 r. k. 53;
- oświadczenie M. O. z 16.09.2010 r. – potwierdzenie odbioru kompletu kluczy k. 401;
- oświadczenie M. O. z 16.09.2010 r. – potwierdzenie przekazania oryginałów dokumentów księgowych k. 402;
- oświadczenie M. O. z 16.09.2010 r. o przejęciu odpowiedzialności za stan dokumentów księgowych z 431;
- zeznania świadka J. P. k. 486v, 487-487v;
- zeznania świadka B. M. (1) k. 434v;
- zeznania M. O. k. 149v;

W dniu 30 września 2010 roku J. R. przesłała e-mail na adres (...) spółki (...) (de facto do M. O.), w którym poinformowała że od 17 września 2010 roku pozostaje do dyspozycji spółki – pracodawcy, jednakże od tego czasu nikt się z nią nie skontaktował i nie przekazał jej nowego zakresu obowiązków. Dotychczas stawiała się do pracy w siedzibie spółki, lecz nikogo tam nie zastała. Wskazała również, że od 1 października 2010 roku, tak jak „instruowała” wcześniej 16 września 2010 roku, jest na urlopie wypoczynkowym do 29 października 2010 roku.

dowód:

- mail J. R. do (...) z 30.09.2010 r. k. 77

W e-mailu do spółki (...) z 2 listopada 2010 roku J. R. poinformowała natomiast, że wróciła z urlopu i jest do dyspozycji zakładu pracy. Biuro przy ulicy (...) w G. jest jednakże zamknięte, w związku z czym stawiała się do pracy w siedzibie spółki, lecz także nikogo tam nie zastała. Dodała, że M. O. jako właściciel spółki nie pozostawiła jej żadnych informacji dotyczących dalszych działań.

dowód:

- mail J. R. do (...) z 2.11.2010 r. k. 78, 286.

W e-mailu z 19 listopada 2010 roku oraz w piśmie z 29 listopada 2010 roku do spółki (...) zwracała się z prośbą o wydanie jej odcinków płacowych z lipiec, sierpień, wrzesień oraz października 2010 roku.

dowód:

- e-mail J. R. do (...) z 19.11.2010 r. k. 76;

- pismo J. R. do (...) z 29.11.2010 r. k. 75.

Okolo października 2010 roku M. O. wraz z B. M. (1) były u prawnika, który doradzał spółce (...) oraz (...). Zostały wówczas poinformowane, że umowy o pracę M. O. oraz J. R. ze spółką (...) są nieważne. M. O. poleciła wówczas B. M. (1) wyrejestrowanie jej oraz J. R. z ubezpieczeń społecznych jako pracowników spółki (...). B. M. (1) wykonała to polecenie i ostatecznie M. O. została wyrejestrowana z ubezpieczeń społecznych od 7 stycznia 2010 roku. J. R. zaś pierwotnie została wyrejestrowana od 16 września 2010 roku, a dopiero później od 7 stycznia 2010 roku.

dowód:

- dokumenty wyrejestrowujące ZUS ZWUA z 20.09.2010 r. oraz z 5.10.2010 r. akta kontroli ZUS dot. J. R.;

- dokumenty wyrejestrowujące ZUS ZWUA z 18.10.2010 r. oraz z 25.10.2010 r. akta kontroli ZUS dot. M. O.;

- zeznania świadka B. M. (1) k. 436v.

W dniu 16 września 2010 roku J. R. została odwołana uchwałą wspólników z funkcji prezesa zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G..

niesporne, a ponadto dowód:

- pismo M. O. z ZUS O/S. z 10.11.2010 r. akta kontroli ZUS;

- wyciąg z (...) Sp. z o.o. w G. – stan na dzień 14.12.2010 r. akta kontroli ZUS.

Za wykonane przez spółkę (...) usługi na rzecz kontrahentów, w tym m.in. na rzecz spółki (...), J. R. wystawiała faktury VAT. M. O. uważała jednakże, że część tychże faktur i ujęte w nich kwoty do zapłaty są niezasadne, albowiem – jej zdaniem – J. R. przepisywała jako pracowników rekrutowanych przez spółkę (...), pracowników którzy już wcześniej zostali zrekrutowani przez T. O., pracującą dla spółki (...). Z tego też względu w grudniu 2010 roku wystawiła faktury korygujące do wystawionych przez J. R. następujących faktur:

- nr (...) z 7.04.2010 r. na kwotę 49.655,22 złotych brutto z tytułu należności za wypracowane godziny,

- nr (...) z 7.05.2010 r. na kwotę 133.595,12 złotych brutto z tytułu należności za wypracowane godziny,

- nr (...) z 30.06.2010 r. na kwotę 12.810 złotych brutto tytułem wynagrodzenia 21 osób zatrudnionych przez spółkę (...) oraz na kwotę 19.520 złotych brutto tytułem wynagrodzenia 16 osób.

Dokonana przez M. O. korekta obejmowała całość kwot wynikających z powyższych faktur, w związku z czym należności jakie przypadają do zapłaty spółce (...) przez spółkę (...), zostały anulowane do zera.

dowód:

- faktura korygująca nr (...) do faktury nr (...) z 7.04.2010 r. k. 259;

- faktura korygująca nr (...) do faktury nr (...) z 7.05.2010 r. k. 261;

- faktura korygująca nr (...) do faktury nr (...) z 30.06.2010 r. k. 260;

- zeznania świadka B. M. (1) k. 435v;
- zeznania świadka J. P. k. 488;
- zeznania M. O. k. 149.

W lipcu 2012 roku J. R. złożyła do Sądu Rejonowego w G. pozew o ustalenie jej stosunku pracy ze spółką (...).

Ponadto, złożyła odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę w spółce (...) oraz pozew o zasądzenie wynagrodzenia z tytułu nadgodzin w tej spółce.

dowód:

- zeznania J. R. k. 148v;
- zeznania M. O. k. 149.

W rachunku zysków i strat spółki (...) za rok 2010, sporządzonym przez B. M. (1) w dniu 28 marca 2011 roku i zatwierdzonym przez M. O. wykazano jako wynik finansowy spółki stratę w wysokości 2.923,30 złotych (przychody w łącznej kwocie 150.205,20 złotych, koszty działalności operacyjnej w łącznej kwocie 153.169,84 złotych).

dowód:

- rachunek zysków i strat z 28.03.2011 r. k. 276.

Sporządzane przez B. M. (1) deklaracje dla podatku od towarów i usług spółki (...) (VAT-7) za okres od stycznia 2010 roku do lipca 2010 roku były podpisywane przez J. R., natomiast za okres od sierpnia 2010 roku do grudnia 2010 roku przez M. O..

Zarówno zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych – spółkę (...) za rok podatkowych 2010 r. (CIT-8), jak i deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2010 rok (PIT-4R), podpisane zostały przez M. O..

dowód:

- deklaracje dla podatku od towarów i usług spółki (...) (VAT-7) k. 507-520;
- zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych – spółkę (...) za rok podatkowych 2010 r. (CIT-8) k. 521-522;
- deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2010 rok (PIT-4R) k. 523-524.

W dniu 25 kwietnia 2011 roku Marszałek Województwa (...) wydał decyzję o wykreśleniu spółki (...) z rejestru agencji zatrudnienia.

dowód:

- decyzja Marszałka Województwa (...) z 25.04.2011 r. k. 530.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania okazały się zasadne.

Do objęcia osoby fizycznej obowiązkiem ubezpieczeń społecznych niezbędna jest przynależność danej osoby do określonej w ustawie z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr 205,

poz. 1585 ze zm., zwana dalej ustawą systemową) grupy podmiotów podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Katalog podmiotów podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym zawiera art. 6 ust. 1 ustawy systemowej. Wśród nich, z zastrzeżeniem art. 8 i 9 powoływanej ustawy, wymienia się w pkt. 1 osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. W myśl art. 8 ust. 1 za pracownika na gruncie ustawy systemowej uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a (art. 8 ust. 2 dotyczy osoby współpracującej z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą oraz zleceniobiorcami, natomiast art. 8 ust. 2a osoby, która wykonuje pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy). Stosownie zaś do treści art. 9 ust. 1 ustawy systemowej osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1, 3, 10, 18a, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 ustawy systemowej osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt. 1, 3 i 12, a zatem również osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu. Na podstawie art. 12 ust. 1 powoływanej ustawy, osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu.

Przepis art. 13 ust. 1 pkt. 1 ustawy systemowej stanowi z kolei, że pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

Z treści przytoczonych powyżej przepisów wynika, że stosunek pracy stanowi tytuł do włączenia danej osoby fizycznej świadczącej pracę w ramach tego stosunku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do ubezpieczenia społecznego. Osoba ta podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, w całym okresie trwania stosunku pracy, a zatem od jego nawiązania do ustania.

Jeśli chodzi o nawiązanie stosunku pracy, to stanowi o nim art. 11 kodeksu pracy. W myśl tego przepisu, nawiązanie stosunku pracy oraz ustalenie warunków pracy i płacy, bez względu na podstawę prawną tego stosunku, wymaga zgodnego oświadczenia woli pracodawcy i pracownika. Ustawodawca przewidział w kodeksie pracy kilka sposobów nawiązania stosunku pracy, nie tylko na podstawie umowy o pracę, ale także na podstawie powołania, wyboru, mianowania i spółdzielczej umowy o pracę.

Przepisy dotyczące zawierania i rozwiązywania umów o pracę zostały zamieszczone m.in. w oddziałach od 1 do 3 rozdziału II („Umowa o pracę”) działu drugiego („Stosunek pracy) Kodeksu pracy. W myśl art. 25 § 1 k.p. umowę o pracę zawiera się na czas nieokreślony, na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy. Jeśli zachodzi konieczność zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy, pracodawca może w tym celu zatrudnić innego pracownika na podstawie umowy o pracę na czas określony, obejmujący czas tej nieobecności. Termin nawiązania stosunku pracy na podstawie umowy o pracę został uregulowany przez ustawodawcę w art. 26 kp. Zgodnie z treścią tego przepisu, stosunek pracy nawiązuje się w terminie określonym w umowie jako dzień rozpoczęcia pracy, a jeżeli terminu tego nie określono – w dniu zawarcia umowy.

O samej treści oraz formie umowy o pracę stanowi natomiast art. 29 k.p. I tak, stosownie do treści art. 29 § 1 k.p. umowa o pracę określa strony umowy, rodzaj umowy, datę jej zawarcia oraz warunki pracy i płacy, w szczególności:

- 1) rodzaj pracy,
- 2) miejsce wykonywania pracy,
- 3) wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi pracy, ze wskazaniem składników wynagrodzenia,
- 4) wymiar czasu pracy,
- 5) termin rozpoczęcia pracy.

Umowę o pracę zawiera się na piśmie. Jeżeli umowa o pracę nie została zawarta z zachowaniem formy pisemnej, pracodawca powinien, najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy przez pracownika, potwierdzić pracownikowi na piśmie ustalenia co do stron umowy, rodzaju umowy oraz jej warunków (§ 2).

Ponadto, ustawodawca w art. 29 § 3 kp nałożył na pracodawcę obowiązek poinformowania pracownika na piśmie, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zawarcia umowy o pracę, o:

- 1) obowiązującej pracownika dobowej i tygodniowej normie czasu pracy,
- 2) częstotliwości wypłat wynagrodzenia za pracę,
- 3) wymiarze przysługującego pracownikowi urlopu wypoczynkowego,
- 4) obowiązującej pracownika długości okresu wypowiedzenia umowy o pracę,
- 5) układzie zbiorowym pracy, którym pracownik jest objęty,

a jeżeli pracodawca nie ma obowiązku ustalenia regulaminu pracy – dodatkowo o porze nocnej, miejscu, terminie i czasie wypłaty wynagrodzenia oraz przyjętym sposobie potwierdzania przez pracowników przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy.

Poinformowanie pracownika o jego warunkach zatrudnienia, w których mowa w art. 29 § 3 pkt. 1-4 kp, może nastąpić przez pisemne wskazanie odpowiednich przepisów prawa pracy (§ 3¹).

W art. 30 § 1 kp przewidziane zostały następujące sposoby rozwiązania umowy o pracę:

- 1) na mocy porozumienia stron,
- 2) przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem),
- 3) przez oświadczenie jednej ze stron bez zachowania okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia),
- 4) z upływem czasu, na który została zawarta,
- 5) z dniem ukończenia pracy, dla której wykonania była zawarta.

Przechodząc do pozostałych, wyżej wskazanych sposobów nawiązania stosunku pracy, wskazać należy, że powołanie ukształtowało się głównie w prawie handlowym, mianowanie w prawie administracyjnym, spółdzielcza umowa o pracę w prawie spółdzielczym, a wybór w prawie konstytucyjnym. Z racji charakteru niniejszej sprawy, ostatnie z wymienionych sposobów nawiązania stosunku pracy (tj. na podstawie mianowania, spółdzielczej umowy o pracę oraz

wyboru), nie mają znaczenia dla jej rozstrzygnięcia. Odnosząc się natomiast do kwestii powołania zwrócić należy uwagę na fakt, że używane w prawie pracy oraz w ustawie z 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych (Dz. U. nr 94, poz. 1037 ze zm.) zwroty „powołanie” i „odwołanie” nie są tożsame. W szczególności, podkreślenia wymaga, że art. 201 § 4 k.s.h., który stanowi, iż członek zarządu jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej, dotyczy nawiązania nie stosunku pracy, a stosunku organizacyjnoprawnego pełnienia funkcji członka zarządu. Przepisy prawa handlowego przewidujące powołanie członków zarządu nie są odrębnymi przepisami upoważniającymi do nawiązania stosunku pracy (por. uzasadnienie wyroku SN z 19.06.2012 r., II UK 282/11, LEX nr 1229811). Kwestia ta będzie jeszcze przedmiotem dalszych rozważań i dlatego też Sąd poprzestanie na jej zasygnalizowaniu. Zaznaczenia natomiast już w tym miejscu wymaga, że powołanie jako akt nawiązania stosunku pracy jest aktem jednostronnym, przy czym zgodnie z zasadą dobrowolności nawiązania stosunku pracy oczywistym jest, że dla swojej skuteczności wymaga również wyrażenia zgody przez osobę powołaną na podjęcie zatrudnienia na tej podstawie. Stosownie do treści art. 68 § 1 k.p. stosunek pracy nawiązuje się na podstawie powołania w przypadkach określonych w odrębnych przepisach. Stosunek pracy o jakim mowa w tym przepisie, nawiązuje się na czas nieokreślony, a jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony, stosunek pracy nawiązuje się na okres objęty powołaniem (art. 68 § 1¹ k.p.). Zgodnie zaś z art. 68² § 1 k.p. stosunek pracy na podstawie powołania nawiązuje się w terminie określonym w powołaniu, a jeżeli termin ten nie został określony – w dniu doręczenia odwołania, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Powołanie powinno być dokonane na piśmie (art. 68² § 2 k.p.). Skutki niezachowania formy pisemnej są różne, w zależności od tego, czy pochodzi ono od organu państwa, czy też od podmiotu prywatnego, jak np. właściwy organ spółki prawa handlowego. W pierwszym z tych przypadków, z racji tej, że akt administracyjny wydany bez wymaganej formy nie wywołuje skutków prawnych, winno być ono uznane za nieważne. W drugim natomiast, ocenę nawiązania stosunku pracy należy rozpatrywać w kontekście rzeczywistej woli stron przy składaniu oświadczeń woli oraz faktycznej, późniejszej realizacji czynności i pozostałych elementów składających się na stosunek pracy.

Na mocy art. 69 k.p. do stosunku pracy na podstawie powołania stosuje się przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nieokreślony, z wyłączeniem przepisów regulujących tryb postępowania przy rozwiązywaniu umów o pracę oraz rozpatrywanie sporów ze stosunku pracy w części dotyczącej orzekania o bezskuteczności wypowiedzeń i o przywracaniu do pracy. Nie zmienia to jednakże faktu, że stosunek pracy nawiązany w drodze powołania na czas określony, rozwiązuje się z upływem okresu, na jaki pracownik został powołany na dane stanowisko. Art. 70 § 1 k.p. stanowi, że pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie – niezwłocznie lub w określonym terminie – odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Dotyczy to również pracownika, który na podstawie przepisów szczególnych został powołany na stanowisko na czas określony. Odwołanie powinno być dokonane na piśmie (§ 1¹). Do odwołania ze stanowiska nie mają zastosowania żadne okresy ochronne, ani inne zakazy wypowiedzania i rozwiązywania umowy o pracę. Nie mają również do niego zastosowania okresy wypowiedzenia. Jak słusznie zauważa się w doktrynie, jeżeli nic innego nie wynika z treści odwołania, wywołuje ono skutek prawny – pozbawienie stanowiska, z chwilą jego doręczenia (por. K. Kolasiński, Prawo pracy i zabezpieczenia społecznego, Toruń 2001, str. 224). Nie jest to jednakże równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy. Ten ostatni skutek – jak wynika z treści art. 70 § 2 i 3 k.p. oraz art. 71 i 72 k.p. – poza pewnymi wyjątkami następuje bowiem z reguły później, po upływie okresu wypowiedzenia. Treść art. 70 § 2 k.p. w powiązaniu m.in. z treścią art. 71 k.p. jednoznacznie bowiem wskazuje, że akt odwołania oprócz samego pozbawienia stanowiska wywołuje jeszcze jeden skutek, jakim jest wypowiedzenie umowy o pracę. W okresie wypowiedzenia pracownik ma prawo do wynagrodzenia w wysokości przysługującej przed odwołaniem (art. 70 § 2 k.p.). Na wniosek lub za zgodą pracownika pracodawca może zatrudnić go w okresie wypowiedzenia przy innej pracy, odpowiedniej ze względu na jego kwalifikacje, a po upływie okresu wypowiedzenia zatrudnić na uzgodnionych przez strony warunkach pracy i płacy (art. 71 k.p.).

Kontynuując powyższe rozważania wskazać należy, że treść przytoczonych już wcześniej art. 6 ust. 1 pkt. 1 w zw. z art. 8 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych jednoznacznie wskazuje, iż dla objęcia danej osoby ubezpieczeniami społecznymi istotne znaczenie ma fakt pozostawania przez nią w stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania tego stosunku.

Podstawa oraz tryb nawiązania stosunku pracy ma natomiast znaczenie przede wszystkim dla oceny skuteczności jego nawiązania, a także poczynienia ustaleń odnośnie okresu trwania stosunku pracy. Jeśli chodzi o pełnienie funkcji w zarządzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, to na samym wstępie zaznaczyć należy, że spółka ta w myśl art. 12 kodeksu spółek handlowych posiada własną osobowość prawną, a zatem w konsekwencji i odrębny byt prawny od tworzących jej strukturę kapitałową wspólników. Jak słusznie podnosi Sąd Najwyższy, prawa i obowiązki jej wspólników (wspólników) wynikające z udziału kapitałowego (wkładu) w spółce należy zatem oddzielić od zatrudnienia w niej wspólnika jako pracownika (por. uzasadnienie wyroku SN z 10.06.2010 r., I PK 52/10, LEX nr 607247). Pracodawcą jest więc spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a nie jej wspólnicy, czy zarząd. Zgodnie z treścią art. 201 § 3 k.s.h. do zarządu mogą być powołane osoby spośród wspólników lub spoza ich grona. Osoba będąca wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może być zatem jednocześnie członkiem jej zarządu, przy czym członkostwo to może mieć wyłącznie charakter organizacyjnoprawny (wewnętrzny), lub też wiązać się z wykonywaniem przez nią obowiązków na podstawie umowy cywilnoprawnej bądź w ramach stosunku pracy (stosunek zewnętrzny) (por. wyrok SN z 18.07.2012 r., I UK 90/12, LEX nr 1232232). Samo powołanie wspólnika do zarządu spółki nie powoduje zatem nawiązania stosunku pracy. Stosownie do wcześniejszych rozważań oraz powołanych przepisów kodeksu pracy, konieczne jest natomiast złożenie zgodnych oświadczeń woli przez pracodawcę i pracownika, a następnie wykonywanie przez wspólnika na rzecz spółki pracy o cechach charakterystycznych dla stosunku pracy. Odrębność stosunku organizacyjnoprawnego i stosunku pracy członka zarządu spółki prawa handlowego powoduje, że z odwołaniem pracownika z funkcji w zarządzie ustaje tylko stosunek organizacyjnoprawny, a stosunek pracy trwa do czasu, aż zostanie rozwiązany przez pracodawcę lub pracownika albo za ich porozumieniem (por. uzasadnienie wyroku SN z 19.06.2012 r., II UK 282/11, LEX nr 1229811).

Przy ocenie czy doszło do nawiązania stosunku pracy, mają rozstrzygające znaczenie przepisy charakteryzujące stosunek pracy, a nie przepisy prawa handlowego. Zgodnie z treścią art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i od jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Zatrudnienie w warunkach określonych w tym przepisie jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy (§ 1¹). Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną, przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w art. 22 § 1 k.p. (§ 1²). Mając na uwadze treść przytoczonych przepisów stwierdzić należy, że dla nawiązania i realizacji stosunku pracy niezbędna jest kooperacja dwóch podmiotów, z których jeden jest pracownikiem, a drugi pracodawcą, a ponadto zaistnienie cech kreujących ten stosunek i wyróżniających go od innych stosunków prawnych, jak określony rodzaj, czas, miejsce i sposób wykonywania pracy, podporządkowanie kierownictwu pracodawcy w procesie świadczenia pracy, w tym stosowanie się do poleceń pracodawcy, obowiązek przestrzegania norm pracy. Jeśli zatem w danym stosunku prawnym, na podstawie którego jest świadczona praca, wystąpią powyższe elementy charakterystyczne dla stosunku pracy, stosunek ten należy kwalifikować jako stosunek pracy i w konsekwencji tytuł ubezpieczenia społecznego, bez względu na to jak został on zakwalifikowany oraz nazwany przez jego strony.

W tym kontekście zaznaczyć jednakże należy, że w orzecznictwie słusznie podnosi się, iż nie jest natomiast możliwe powstanie stosunku pracy, gdy dochodzi do swoistego połączenia kapitału i pracy. Przykładowo wskazuje się tutaj sytuację, gdy dana osoba jest jedynym udziałowcem i zarazem jedynym członkiem zarządu spółki. Wykluczona jest bowiem wówczas możliwość faktycznego rozdzielenia osoby pracodawcy i pracownika, a tym samym także i zaistnienie jednej z charakterystycznych cech stosunku pracy, jaką jest podporządkowanie pracownicze pracodawcy. Jeśli natomiast, już po nawiązaniu stosunku pracy przez wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością będącego prezesem jej jednoosobowego zarządu dojdzie do nabycia przez niego wszystkich udziałów w spółce, stosunek ten wygasa (por. wyrok SN z 9.02.2012 r., I UK 260.11, LEX nr 1169835). W myśl wyrażanych w orzecznictwie poglądów, nie dochodzi natomiast do połączenia pracy i kapitału, gdy udziały w spółce należą przynajmniej do dwóch wspólników. W takim przypadku praca wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na stanowisku członka zarządu nie polega na obrocie jego własnym kapitałem w ramach tej spółki. Możliwe jest faktyczne wyodrębnienie zależności ekonomicznej wspólnika pełniącego funkcję członka zarządu od odrębnego podmiotu prawa – spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i zarazem zdefiniowanie – w razie oczywiście ich zaistnienia w konkretnym

przypadku – innych, wynikających z art. 22 § 1 k.p. elementów, cech charakterystycznych dla stosunku pomiędzy pracodawcą a pracownikiem (por. wyrok SN z 12.05.2011 r., II UK 20/11, LEX nr 1165773).

W niniejszej sprawie, zgodnie z treścią załączonej do akt sprawy umowy z 23 października 2009 roku (k. 27-33), udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) należały do dwóch osób, tj. J. R. oraz M. O.. Ilość udziałów przypadająca na każdą z nich była jednakże znacząco różna, albowiem do J. R. należało jedynie 10 % udziałów (6 udziałów po 500 złotych), natomiast do M. O. 90% udziałów (54 udziały po 500 złotych). O ile w przypadku J. R. nie zachodziła w świetle powyższych rozważań wątpliwość co do możliwości nawiązania stosunku pracy ze spółką (...) (w tym także na stanowisku prezesa zarządu) ze względu na brak połączenia przez tą samą osobę całości, czy chociażby znacznej części kapitału spółki oraz pracy oraz – co się z tym wiąże – również ze względu na jej zależność ekonomiczną od spółki oraz możliwość zaistnienia w takim układzie sytuacyjnym spółki jako pracodawcy, o tyle w przypadku M. O. możliwość nawiązania przez nią stosunku pracy z (...) Sp. z o.o. w G. w analizowanym kontekście przedstawia się zdaniem Sądu odmiennie. Nie można tutaj bowiem abstrahować od ilości posiadanych przez współnika udziałów oraz w konsekwencji również i od jego rzeczywistego wpływu na istnienie i funkcjonowanie spółki, który z kolei przekłada się w istotny sposób na możliwość ukształtowania pomiędzy spółką a tymże współnikiem relacji jak pomiędzy pracodawcą a pracownikiem. Przedstawione powyżej stanowisko i ocena prawna Sądu Najwyższego (wyrok SN z 12.05.2011 r., II UK 20/11, LEX nr 1165773), wyrażone zostały na gruncie innego stanu faktycznego, w którym do jednego współnika należało 51%, a do drugiego 49% udziałów. W przedmiotowej sprawie sytuacja jest jednakże inna, gdyż do M. O. należało aż 90% udziałów, w związku z czym w świetle przepisów kodeksu spółek handlowych, miała ona możliwość faktycznego, samodzielnego podejmowania uchwał prawie we wszystkich istotnych sprawach zastrzeżonych do zgromadzenia współników, w tym m.in. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organom spółki z wykonywania przez nich obowiązków (art. 228 pkt. 1 k.s.h.), zmiany umowy spółki, rozwiązanie spółki lub zbycie przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części, istotna zmiana przedmiotu działalności spółki (art. 246 § 1 k.s.h.). Fakt posiadania przez J. R. 10% udziałów nie miał zatem z powyższego punktu widzenia istotnego znaczenia dla określenia możliwości powstania pomiędzy spółką (...) a M. O. stosunku prawnego o cechach charakterystycznych dla stosunku pracy, w tym charakterystycznej cechy podporządkowania pracowniczego. Tak niewielka ilość udziałów zapewniała jej bowiem de facto możliwość realnego wpływu na podjęcie przez zgromadzenie współników uchwał w znikomej liczbie spraw, w których wymagana jest zgoda wszystkich współników, tj. zmian umowy spółki polegających na zwiększeniu świadczenia współników lub uszczupleniu praw udziałowych bądź praw przyznanych osobiście poszczególnych współnikom (art. 246 § 3 k.s.h.). Dodać należy, że dla oceny możliwości nawiązania przez M. O. z w.w. spółką stosunku pracy nie miał także w okolicznościach niniejszej sprawy wpływu fakt, iż to J. R. powierzona została funkcja prezesa zarządu, skoro brak jest podstaw w materiale procesowym sprawy do przyjęcia, iż kierownictwo pracami zarządu było faktycznie przez nią realizowane, a nawet żeby zostały określone jakiegokolwiek zasady tego kierownictwa.

Kontynuując powyższe rozważania wskazać należy, że z materiału procesowego wynika również, iż J. R. oraz M. O. w dniu 7 stycznia 2010 roku podpisały umowy o ich pracę w spółce (...) Sp. z o.o. w G. na czas określony od 7 stycznia 2010 roku do 21 sierpnia 2011 roku w pełnym wymiarze czasu pracy. W umowach tych, które opisane zostały w części niniejszego uzasadnienia poświęconej ustaleniom faktycznym (str. 13), oprócz okresu na jaki miały zostać zawarte oraz wymiaru czasu pracy J. R. i M. O., określone zostały również stanowiska pracy wymienionych (odpowiednio prezesa zarządu i wiceprezesa zarządu, wysokość wynagrodzenia i termin jego płatności, miejsce świadczenia pracy oraz termin rozpoczęcia pracy. Na umowie o pracę J. R. w miejscu przeznaczonym na podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy złożyła podpis M. O., zaś na umowie o pracę M. O. podpis w tym miejscu złożyła J. R.. Ponadto, z tego samego dnia pochodzą podpisane przez J. R. i M. O. informacje o warunkach ich zatrudnienia w spółce (...), w których mowa jest m.in. o obowiązującej normie czasu pracy, płatności wynagrodzenia za pracę oraz okresie wypowiedzenia umowy o pracę. Podkreślenia tutaj wymaga, że pomiędzy organem rentowym, a płatnikiem składek (tj. spółka (...) Sp. z o.o. w G.), który wniósł odwołanie od zaskarżonych decyzji, nie było sporu co do samego faktu podpisania przez J. R. oraz M. O. powyższych umów, a jedynie co do ich skuteczności. Organ rentowy stał bowiem na stanowisku, że umowy te zostały skutecznie

zawarte (przez czynności dorozumiane), natomiast płatnik składek powołując się na treść art. 210 § 1 k.s.h. wskazywał że ze względu na brak właściwej reprezentacji po stronie spółki w umowach zawieranych z członkami jej zarządu, umowy te są nieważne. Jego zdaniem, zarówno M. O. jak i J. R. nie mogły skutecznie zawrzeć z drugim członkiem zarządu umowy o pracę, ani żadnej innej umowy. Fakt zawarcia przedmiotowych umów kwestionowała natomiast M. O., twierdząc, że żadnych umów o pracę z J. R. nie podpisywała oraz że z uwagi na fakt iż jej często nie ma w Polsce, pozostawiła na miejscu in blanco jej podpisu. Sąd orzekający w niniejszej sprawie, po konfrontacji tychże zeznań z treścią pozostałego materiału dowodowego, uznał je za wiarygodne jedynie w części. Na wiarę zasługiwały zeznania M. O. dotyczące jej częstych nieobecności w Polsce, albowiem okoliczność ta była bezsporna pomiędzy stronami, a nadto znalazła potwierdzenie w zeznaniach świadków oraz J. R.. Jako wiarygodne ocenić należało także zeznania M. O. odnośnie pozostawienia przez nią w Polsce niezapisanych kartek papieru z in blanco jej podpisu, przy czym – co tutaj wyraźnie zaznaczyć należy – jedynie co do samego faktu pozostawienia tychże kartek, a nie miejsca w którym zostały one pozostawione. Jedynym świadkiem, który potwierdził częściowo jej twierdzenia w tym zakresie był J. P., wiarygodności zeznań którego Sąd nie miał podstaw kwestionować. Z zeznań tego świadka wynika, iż widział on w biurze (...)u w S. czyste kartki z jej pieczętką z napisem prezes i nieczytelnym popisem in blanco, które były przechowywane w teczce (k. 487). Żaden ze świadków, w tym również J. P., nie wskazał natomiast, aby kartki takie były przechowywane także w biurze spółki (...) w G.. Trudno zresztą dostrzec, aby na potrzeby prowadzenia bieżącej działalności przez spółkę (...) zachodziła taka potrzeba, skoro zgodnie z treścią umowy spółki do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych i niemajątkowych spółki oraz podpisywania w imieniu spółki, uprawniony był każdy członek zarządu jednoosobowo (§ 26 umowy). Niewątpliwie potrzeba taka mogła natomiast zachodzić w przypadku spółki (...), w której prezesem zarządu była M. O., a J. R. zatrudnionym na podstawie umowy o pracę pracownikiem, początkowo na stanowisku asystentki prezesa, a później dyrektora do spraw zarządzania zasobami ludzkimi.

Sam fakt pozostawienia przez M. O. w siedzibie spółki (...) czystych kartek papieru z in blanco jej podpisu, nie może zdaniem Sądu w żadnym razie prowadzić w okolicznościach przedmiotowej sprawy do stwierdzenia, iż zostały one wykorzystane przez J. R. do sporządzenia powyższych umów o pracę, bez wiedzy oraz zgody M. O.. Hipoteza taka, jaką zdaje się sugerować M. O. podczas przesłuchania na rozprawie w dniu 23 sierpnia 2012 roku, nie dość że nie znajduje potwierdzenia w żadnym innym dowodzie, ale co więcej pozostaje w sprzeczności z pozostałymi dowodami i okolicznościami sprawy. Warto tutaj chociażby zwrócić uwagę na fakt, że na każdej z umów o pracę oraz na informacji o warunkach zatrudnienia w spółce (...), podpis M. O. znajduje się w innym miejscu, odpowiednio oznaczonym. Podobnie jest w przypadku innych dokumentów załączonych do akt sprawy oraz znajdujących się w aktach osobowych J. R. i M. O., a także w aktach kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem Sądu, nie sposób w takich okolicznościach przyjąć za wiarygodną wersję, iż każdorazowo umiejscowienie podpisu M. O. in blanco na czystej kartce papieru pasowało odpowiednio do miejsca przeznaczonego na podpis na danym dokumencie. Ponadto, za wiarygodnością wersji podpisania przez J. R. oraz M. O. przedmiotowych umów o pracę, przemawia niewątpliwie fakt pobierania przez nie wynagrodzeń za pracę (M. O. za miesiące od stycznia do maja 2010 roku oraz za sierpień 2010 roku, natomiast J. R. za miesiące od stycznia do sierpnia 2010 roku), który oprócz zeznań J. R., potwierdzają również zeznania B. M. (1) oraz załączone do akt niniejszej sprawy i do akt kontroli ZUS listy płac. Na tych ostatnich listach, tj. załączonych do akt kontroli ZUS, znajduje się nieczytelny podpis i pieczętka M. O.. Co więcej, z materiału dowodowego sprawy wynika także, że niektóre z przelewów wynagrodzeń za pracę na konta osobiste wymienionych, dokonywane były przez M. O.. W tym kontekście, Sąd jako całkowicie niewiarygodne ocenił zatem zeznania M. O., jakoby otrzymała jedynie trzy wynagrodzenia za pracę, nie wiedząc przy tym z jakiego tytułu. Wskazać wreszcie należy, że wiarygodności zeznań M. O. w analizowanym zakresie przeczą również zeznania B. M. (1) w części dotyczącej spotkania około października 2010 roku z prawnikiem doradzającym spółkom (...) i (...), podczas którego była omawiana kwestia ważności umów o pracę pochodzących z 7 stycznia 2010 roku. W ocenie Sądu, z zeznań tych w sposób niebudzący wątpliwości wynika, że M. O. nie tylko miała świadomość iż umowy takie zostały spisane, a na ich podstawie dokonane zostało zgłoszenie jej oraz J. R. do ubezpieczeń społecznych, ale także nie kwestionowała faktu podpisania ich przez nią (k. 436v).

W sposób pośredni fakt podpisania przedmiotowych umów o pracę potwierdzają natomiast załączone do akt osobowych J. R. i M. O. karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, na których także widnieją ich podpisy w miejscach do tego przeznaczonych potwierdzające fakt udzielenia im w dniu 7 stycznia 2010 roku instruktażu ogólnego, a następnego dnia instruktażu stanowiskowego. J. P., którego podpis również znajduje się na powyższych kartach szkolenia wstępnego jako udzielającego instruktażu wstępnego specjalisty do spraw BHP, co prawda nie pamiętał dokładnie tej okoliczności, lecz nie zaprzeczył również, aby miała ona miejsce stwierdzając ostatecznie, że „Gdyby były takie świadectwa, to znaczyłoby, że odbył takie szkolenie” (k. 487v). Zdaniem Sądu, zważywszy na fakt iż J. P. – jak wynika z jego zeznań – przeprowadza wiele podobnych szkoleń w ciągu roku i dla różnych podmiotów oraz upływ ponad trzech lat czasu od daty 7 stycznia 2010 roku do momentu jego przesłuchania na rozprawie w dniu 5 marca 2013 roku, zrozumiałym jest że okoliczności związane z przeprowadzeniem szkolenia J. R. i M. O., a także potwierdzeniem tego faktu na kartach szkolenia wstępnego, mogły się zatrzeć w jego pamięci.

Kontynuując powyższe rozważania, stwierdzić należy, że sam fakt podpisania przez J. R. oraz M. O. powyższych umów o pracę (nawet przy założeniu że dopuszczalnym było nawiązanie stosunku pracy ze spółką (...) nie tylko przez J. R., ale i przez M. O.), nie przesądza jeszcze o ich prawnej skuteczności. W momencie ich podpisywania obie były bowiem członkami zarządu spółki (...) i w związku z tym do umów zawieranych pomiędzy nimi a spółką, miał zastosowanie art. 210 § 1 k.s.h. stanowiący, że w umowie między spółką a członkiem zarządu oraz w sporze z nim spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników. Regulacja ta ze względu na specyficzny, „wewnętrzny” charakter czynności jakich dotyczy, wyłącza możliwość reprezentacji spółki przy dokonywaniu tych czynności, a zatem m.in. przy zawieraniu umów pomiędzy spółką a członkiem zarządu, przez zarząd. Zgodzić się przy tym należy z wyrażonymi w doktrynie poglądami, że art. 210 § 1 k.s.h. dotyczy nie tylko całego zarządu, ale również poszczególnych członków zarządu, jak również że nie można powołać na pełnomocnika do reprezentowania spółki w umowie albo w sporze z członkiem zarządu innego członka zarządu. Przeciwna wykładnia treści tego przepisu oznaczałaby bowiem w istocie jego obejście (por. M. Rodzyńkiewicz, Kodeks spółek handlowych. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2007; M. Kruczałak, Prawo handlowe, Warszawa 2006). Art. 210 § 1 k.s.h. w sposób wyraźny przewiduje natomiast, że spółkę w umowie pomiędzy nią a członkiem zarządu powinna reprezentować rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników. Jeśli chodzi o radę nadzorczą w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, to kodeks spółek handlowych przewiduje obowiązek jej ustanowienia jedynie w przypadku, gdy kapitał zakładowy w spółce przewyższa kwotę 500.000 złotych, a wspólników jest więcej niż dwudziestu pięciu (art. 213 § 2 k.s.h.). W pozostałych przypadkach, czyli gdy kapitał zakładowy wynosi 500.000 złotych bądź jest niższy oraz gdy jest dwudziestu pięciu bądź mniej wspólników, ustanawia jedynie taką możliwość (art. 213 § 1 k.s.h.). Jeżeli chodzi o pełnomocnika ustanowionego do reprezentacji spółki w umowie pomiędzy tą spółką a członkiem zarządu, to - oprócz wcześniejszych uwag - wskazać należy, że z treści art. 210 § 2 k.s.h. w sposób wyraźny wynika, że winien być on powołany uchwałą zgromadzenia wspólników. Nie jest zatem dopuszczalne ustanowienie tego wspólnika w trybie art. 227 § 2 k.s.h., czyli uchwałą wspólników bez odbycia zgromadzenia wspólników, jeżeli wszyscy wspólnicy wyrażą na piśmie zgodę na postanowienie, które ma być powzięte, albo na głosowanie pisemne. Tryb zwoływania zgromadzenia wspólników regulują m.in. przepisy art. 235-238 k.s.h. Na potrzeby przedmiotowej sprawy warto jedynie wskazać, że przyznają one uprawnienie do zwołania zgromadzenia wspólników m.in. zarządowi (art. 235 § 1 k.s.h.). Również wspólnik lub wspólnicy reprezentujący co najmniej jedną dziesiątą kapitału zakładowego mogą żądać zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników, jak również umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego zgromadzenia wspólników. Żądanie takie powinno zostać złożone zarządowi na piśmie najpóźniej na miesiąc przed proponowanym terminem zgromadzenia wspólników (art. 236 § 1 k.s.h.). Ponadto, zgromadzenie wspólników powinno być zwołane za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może być wysłane wspólnikowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane. W zaproszeniu powinien zostać oznaczony dzień, godzina i miejsce zgromadzenia wspólników oraz szczegółowy porządek obrad. W przypadku zamierzonej zmiany umowy spółki należy wskazać istotne elementy treści proponowanych zmian (art. 238 § 1 i 2 k.s.h.). Z treści art. 248 § 1 k.s.h. wynika zaś, że uchwały zgromadzenia wspólników powinny być wpisane do księgi

protokołów podpisane przez obecnych lub co najmniej przez przewodniczącego i osobę sporządzającą protokół. Jeśli protokół sporządza notariusz, zarząd jest zobowiązany wnieść wypis protokołu do księgi protokołów.

Z materiału dowodowego sprawy, a przede wszystkim z treści umowy spółki z 23 października 2009 roku wynika, że w spółce tej nie został ustanowiony organ nadzoru, jakim jest rada nadzorcza. Nie została także ustanowiona komisja rewizyjna. Ze względu na fakt, iż kapitał zakładowy spółki oraz liczba wspólników były niższe aniżeli wartości określone w przywołanym już wcześniej art. 213 § 2 k.s.h., nie istniał obowiązek ustanowienia w spółce (...) tych organów. W tym stanie rzeczy, stosownie do treści również przytoczonego już wcześniej art. 210 § 1 k.s.h., umowy o pracę z członkami zarządu tej spółki, czyli z J. R. oraz M. O., winien zawrzeć powołany uchwałą zgromadzenia wspólników, pełnomocnik niebędący członkiem zarządu. Fakt, że pełnomocnik taki nie został ustanowiony a umowy o pracę w imieniu spółki podpisane zostały odpowiednio przez J. R. oraz M. O. będące członkami zarządu, którym nota bene również nie zostało udzielone uchwałą zgromadzenia wspólników stosowne pełnomocnictwo (rodzajowe lub dla poszczególnej czynności), powoduje że nie jest możliwym uznanie umów o jakich mowa za ważne.

Nieważność umowy o pracę w formie pisemnej nie przesądza jednakże w sposób definitywny możliwości nawiązania stosunku pracy pomiędzy spółką, a członkiem jej zarządu. Art. 210 § 1 k.s.h. dotyczy bowiem wyłącznie reprezentacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w stosunkach prawnych objętych treścią tego przepisu i w niniejszej sprawie ma znaczenie tylko do oceny legitymacji spółki do dokonania czynności prawnych w postaci zawarcia umów o pracę z J. R. oraz M. O.. Nie ma natomiast zastosowania, jak zresztą inne przepisy kodeksu spółek handlowych, do oceny zaistnienia cech, elementów charakterystycznych stosunku pracy oraz w konsekwencji nawiązania takiego stosunku, który jest zewnętrzny w relacji do samej spółki jako osoby prawnej. Ocena ta winna być natomiast dokonywana na gruncie przytoczonych już wcześniej przepisów prawa pracy. W tych ostatnich forma pisemna umowy o pracę nie została jednakże zastrzeżona pod rygorem nieważności. Art. 73 § 1 k.c., który stanowi że jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, czynność dokonana bez zachowania zastrzeżonej formy jest nieważna tylko wtedy, gdy ustawa przewiduje rygor nieważności. Brak zachowania formy pisemnej umowy o pracę, czy też jej nieważność ze względu np. na brak legitymacji materialnej po jednej lub obu stronach do dokonania tej czynności, nie wyłącza zatem możliwości nawiązania stosunku pracy w innej formie, ujawniającej wolę stron w sposób dostateczny, w tym w formie ustanej oraz poprzez czynności konkludentne (per facta concludentia). Sąd orzekający niniejszej sprawie podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 stycznia 2013 roku (II CSK 280/12, LEX nr 1294478), że mimo nieważności zawartej umowy o pracę, wynikającej z naruszenia zasad reprezentacji spółki przy czynnościach prawnych między spółką a członkami zarządu, strony mogą nawiązać umowny stosunek pracy przez czynności konkludentne, w szczególności wskutek dopuszczenia pracownika do pracy, przyjmowania pracy przez pracodawcę i realizowanie takiego stosunku prawnego, który odpowiada cechom stosunku pracy określonym w art. 22 k.p. W konsekwencji, Sąd dokonał zatem analizy i oceny zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego i całokształtu jej okoliczności z punktu widzenia możliwości nawiązania przez J. R. i M. O. stosunku pracy ze spółką (...), mając na uwadze ich wolę oraz faktycznie wykonywane czynności związane z funkcjonowaniem spółki i prowadzeniem przez nią działalności polegającej – pomimo szerszego zakresienia przedmiotu tejże działalności w umowie spółki – jedynie na prowadzeniu agencji zatrudnienia i rekrutacji pracowników.

W tym kontekście, nawiązując do wcześniejszych rozważań, wskazania wymaga że w „typowym” stosunku pracy do jego cech charakterystycznych należy przede wszystkim konieczność osobistego świadczenia pracy przez pracownika, odpłatność pracy, podporządkowanie pracownika pracodawcy w procesie wykonywania pracy, ciągłość świadczenia pracy, ponoszenie przez pracodawcę a nie przez pracownika ryzyka, które wiąże się z funkcjonowaniem zakładu. Jeśli chodzi o pracownicze podporządkowanie pracownika pracodawcy, to w jego skład wchodzi przede wszystkim obowiązek wykonywania poleceń przełożonego dotyczących organizacji i przebiegu całego procesu pracy, w tym prawo pracodawcy do wyznaczania pracownikowi zadań oraz określania sposobu ich wykonania, wskazywania miejsca i czasu wykonywania pracy oraz określania sposobu zachowania się pracowników w pracy. Nieco inaczej rzecz się jednak ma w przypadku osób zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy oraz członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodzić się należy z wyrażonymi w orzecznictwie sądowym poglądami, że w miejsce ścisłego, hierarchicznego podporządkowania pracownika pracodawcy pojawia się tutaj

podporządkowanie autonomiczne (por. uzasadnienie wyroku SN z 9.02.2012 r., I UK 260/11, LEX nr 1169835; uzasadnienie wyroku SN z 12.05.2011 r., II UK 20/11, LEX nr 1165773). Inna jest jednakże charakterystyka i treść tego podporządkowania w odniesieniu do osób zarządzających zakładem pracy nie wchodzących w skład zarządu spółki, a inna w odniesieniu do osób będących członkami zarządu i jednocześnie zatrudnionych na takim stanowisku (np. prezesa, wiceprezesa zarządu). W pierwszej z tych sytuacji autonomiczne podporządkowanie z reguły polega na wyznaczeniu pracownikowi przez pracodawcę zadań, bez ingerowania w sposób ich wykonania. Pracodawca określa godziny czasu pracy i wyznacza zadania, natomiast sposób realizacji tych zadań pozostawiony jest pracownikowi. Takie ujęcie autonomicznego podporządkowania nie odpowiada jednak w pełni specyfice zatrudnienia na stanowisku członka zarządu, skoro - po pierwsze - osoby te wchodziły w skład organu powołanego ze swej istoty do zarządzania spółką i któremu ustawodawca w art. 3¹ § 1 k.p. powierzył dokonywanie za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną czynności w sprawach z zakresu prawa pracy (przepis ten dopuszcza także jako alternatywę rozłączną możliwość powierzenia tychże czynności innej wyznaczonej do tego osobie, jednakże taka sytuacja nie zachodziła na gruncie okoliczności przedmiotowej sprawy), a - po drugie - brak jest obiektywnej możliwości spersonalizowania w stosunku do członków zatrudnionych na takim stanowisku osoby pracodawcy, który na bieżąco wyznaczałby zadania do wykonania. Można tutaj natomiast mówić o pewnym podporządkowaniu jedynie w kontekście podporządkowania członków zarządu kierownictwu prezesa zarządu w pracach tego organu. Zdaniem Sądu, podporządkowanie prezesa zarządu, jak i innych członków zarządu pracodawcy (spółce z ograniczoną odpowiedzialnością) wyrażać się tutaj winno przede wszystkim w respektowaniu uchwał wspólników i wykonywaniu obowiązków wynikających z kodeksu spółek handlowych. Stosownie do wcześniejszych rozważań, nie jest to jednak pełna charakterystyka łączącego ich ze spółką stosunku prawnego, która pozwalałaby na zakwalifikowanie go jako stosunku pracy. Obowiązki te członek zarządu winien jest bowiem realizować również w ramach łączącego go ze spółką stosunku organizacyjnoprawnego. Konieczne jest tutaj zatem zaistnienie również innych elementów i czynności, wykraczających poza ten stosunek, a pozwalających zdefiniować go jako stosunek pracy, co ma szczególnie doniosłe znaczenie w przypadku osób, które są wspólnikami i które zostały powołane już wcześniej do zarządu, a zatem w konsekwencji, dla których stosunek pracy nie jest stosunkiem pierwotnym do członkostwa w zarządzie (por. art. 201 § 3 k.s.h.). Do innych elementów, które nabierają tutaj szczególnie istotnego znaczenia, zaliczyć należy także ciągłość i systematyczność świadczenia pracy.

Zważywszy na fakt, że J. R. twierdziła, iż wraz z M. O. miały być pierwotnie zatrudnione na stanowisku pracowników administracyjno-biurowych, jednakże ostatecznie popisały umowy o pracę na stanowiskach odpowiednio prezesa i wiceprezesa zarządu spółki, gdyż zatrudnienie na tych stanowiskach miało ułatwić im kontakty z polskimi instytucjami (pismo J. R. z 21 sierpnia 2012 roku k. 141), warto również zaznaczyć że przepisy prawa pracy nie wykluczają możliwości zatrudnienia osoby zarządzającej zakładem pracy, w tym członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w tym samym zakładzie pracy na stanowisku, które w zakresie obowiązków jest odrębne od zarządzania. Oczywiście może się wówczas pojawić kwestia dopuszczalności takiego zatrudnienia na podstawie stosunku pracy ze względu na podleganie „samemu sobie”, jednakże w okolicznościach niniejszej sprawy nie ma istotnego znaczenia, albowiem zarząd spółki (...) był dwuosobowy i w takim układzie czynności w sprawach z zakresu pracy, w tym organizowanie i kierowanie procesem pracy, w stosunku do J. R. mogłaby teoretycznie realizować M. O., a w stosunku do M. O. odpowiednio J. R. (por. uzasadnienie wyroku SN z 10.06.2010 r., I PK 52/10, LEX nr 607247). Podporządkowanie pracownicze każdej z nich należałoby jednakże wówczas rozpatrywać nie w ujęciu autonomicznym, charakterystycznym dla osób zarządzających zakładem pracy, a w omówionym również wcześniej ujęciu typowym dla „zwykłego” stosunku pracy.

W ocenie Sądu, analiza i ocena zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego i całokształtu jej okoliczności nie daje podstaw do przyjęcia, aby pomiędzy J. R. oraz M. O. a spółką (...) doszło do nawiązania stosunków pracy poprzez czynności konkludentne. Co prawda, jak już była wcześniej o tym mowa, materiał dowodowy sprawy a także załączone do akt akta kontroli ZUS, w tym listy płac, szczegóły operacji – przelewów bankowych, zgłoszenia do ubezpieczeń ZUS ZUA oraz zeznania B. M. (1) i J. R., w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje, że zarówno J. R., jak i M. O. od stycznia 2010 roku pobierały wynagrodzenie za pracę, zostały zgłoszone do ubezpieczenia społecznego, a od ich wynagrodzeń były z tego tytułu odprowadzane składki, niemniej jednak nie są to elementy wystarczające do zakwalifikowania wiążących je z wymienioną wyżej spółką stosunków prawnych jako stosunków pracy. W

szczegółności, na uwagę zasługuje fakt, że spółka (...)rozpoczęła działalność polegającą na prowadzeniu agencji zatrudnienia i rekrutacji pracowników faktycznie dopiero w marcu 2010 roku. W tym miesiącu zostali zatrudnieni przez tę spółkę pierwsi zarekrutowani przez nią pracownicy (nie więcej niż 22 pracowników) oraz wysłani do pracy w Niemczech. Wcześniejsze czynności J. R.i M. O.polegały natomiast na przygotowaniu spółki pod względem prawnym i organizacyjnym do funkcjonowania oraz prowadzenia działalności zgodnie z celem w jakim została utworzona. Jak już to zostało wskazane w części niniejszego uzasadnienia poświęconej ustaleniom faktycznym, w realizacji tych czynności uczestniczyła głównie J. R., choć przeważnie wcześniej zawsze miały miejsce uzgodnienia i konsultacje z M. O.. Zgromadzone w sprawie dowody w postaci dokumentów, korespondencji elektronicznej a także zeznań świadków B. M. (2)i J. P.potwierdzają, że część tychże czynności była zlecana przez J. R.innym osobom i podmiotom. Do czynności tych zaliczyć należy chociażby zlecenie przez nią kancelarii prawnej załatwienie formalności związanych z zawiązaniem spółki i rejestracją jej w Krajowym Rejestrze Sądowym, uzyskaniem wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, a także przygotowania projektów umów z potencjalnymi klientami agencji i aneksów do tych umów. Usługi księgowe zaś zlecone zostały przez nią prowadzącej własne biuro rachunkowe B. M.. Do B. M. (1)w ramach zawartej umowy należało m.in. księgowanie dokumentów związanych z zakupem, rejestrowanie wyciągów bankowych i kasowych, sporządzanie list płac, wprowadzanie danych pracowników do systemu Płatnik i wysyłanie ich do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekazem elektronicznym, wyliczanie podatków, sporządzanie deklaracji dla podatku od towarów i usług, zeznań podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu, deklaracji rocznych o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy. J. R.zajmowała się także m.in. przygotowaniem papieru firmowego, ankiet personalnych kandydatów do pracy oraz strony internetowej spółki, choć faktycznie jej rola i czynności w tym zakresie polegały na udzielaniu wskazówek i konsultowaniu się z J. P., któremu zleciła wykonanie tychże czynności. Jeśli chodzi natomiast o Regulamin pracy i wynagradzania w spółce (...), to w istocie wraz z załącznikami obejmującymi wykaz prac wzbronionych kobietom oraz wykaz wzbronionych młodocianym został on przejęty ze spółki (...). J. R.zaś dokonała w nim niewielkich korekt polegających przede wszystkim na jego graficznej obróbce, a także zmianie i dopisaniu nielicznych fragmentów. Ponadto, J. R.zamówiła pieczątki formowe dla spółki (...)i wizytówki, a także zawarła w imieniu tej spółki umowy z bankiem i dwie umowy z (...), pierwszą o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w tym usługi powszechnej (klient biznesowy) oraz drugą o świadczenie usługi neostrada tp. Podkreślenia wymaga, że powyższe czynności, przede wszystkim polegające na zawieraniu stosownych umów oraz organizowaniu działalności spółki w ten sposób, aby było to zgodne z jej przedmiotem działalności, w celu realizacji jej zadań, J. R.zobowiązana była wykonać ze względu na sam fakt, iż należały do jej obowiązków jako członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, powiązanego z nią węzłem organizacyjnoprawnym (art. 204 k.s.h.). Jednocześnie, brak było w świetle całokształtu materiału dowodowego przedmiotowej sprawy oraz powyższych okoliczności podstaw do przyjęcia, że praca na rzecz spółki była przez nią świadczona w sposób systematyczny i ciągły. Analizując czynności w spółce (...), stwierdzić należy, że faktycznie jej rola i zaangażowanie w przygotowanie spółki do prowadzenia działalności, a także w jej funkcjonowanie do marca 2010 roku były niewielkie. W tym czasie, podobnie zresztą jak i w dalszym okresie, M. O.angażowała się przede wszystkim w działalność spółki (...)w której była prezesem zarządu. Znaczną część czasu przebywała na terenie Niemiec, gdzie zajmowała się m.in. odbiorem pracowników. Jeśli chodzi o spółkę (...), to wskazać należy, że M. O.podpisała jedynie umowę najmu lokalu przy ulicy (...)w G.oraz przygotowała pierwszy projekt szaty graficznej papieru firmowego. W pozostałym zakresie, jej zaangażowanie w przygotowanie tej spółki do działalności i funkcjonowanie polegało w zasadzie jedynie na konsultowaniu i omawianiu z J. R.bieżących spraw. Istotną jest tutaj również okoliczność, że ponieważ J. R.była w tym czasie pracownikiem spółki (...), sprawy tej spółki oraz spółki (...)były niejednokrotnie omawiane i konsultowane niejako razem, w godzinach pracy J. R.na rzecz spółki (...). Forma ich kontaktu była różna, często telefoniczna oraz w postaci korespondencji elektronicznej.

Jeśli chodzi o działalność spółki (...)polegającą na prowadzeniu agencji zatrudnienia i rekrutacji pracowników, to faktycznie trwała ona krótko, albowiem jedynie od marca do kwietnia 2010 roku. Od maja 2010 roku w.w. spółka nie rekrutowała już pracowników. Rekrutacją w marcu i kwietniu 2010 r. zajmowała się w zasadzie jedynie J. R., choć korzystała w tym zakresie z pomocy zatrudnionej wówczas w spółce (...)T. O.(będzie jeszcze o tym mowa w dalszych rozważaniach). Oprócz samej rekrutacji J. R.wystawiała faktury VAT za wykonane przez spółkę usługi, utrzymywała kontakt z Urzędem Pracy, prowadziła kasę i sporządzała raporty kasowe, dokonywała przelewów na rzecz ZUS i Urzędu

Skarbowego oraz wynagrodzeń, sporządziła i prowadziła bazę rekrutowanych pracowników, dokonywała zakupów artykułów biurowych, podpisywała przygotowane przez biuro rachunkowe B. M.za okres od stycznia do lipca 2010 roku deklaracje dla podatku od towarów i usług, a także założyła i prowadziła akta osobowe swoje oraz M. O.(VAT-7). Podkreślenia tutaj wymaga, że ze względu na krótki i niewielki zakres działalności spółki (...), co jest zrozumiałe ze względu na fakt że spółka ta dopiero rozpoczynała działalność, zakres i liczba tych czynności nie były tak duże, aby można było mówić o stałym i systematycznym świadczeniu pracy przez J. R.. Z materiału dowodowego sprawy wynika, że spółka (...)przez powyższe dwa miesiące pozyskała nie więcej niż 67 pracowników, przy czym w marcu 2010 roku w spółce tej było zatrudnionych nie więcej niż 22 pracowników, a w kwietniu 2010 roku nie więcej niż 24 pracowników z których większość stanowili ci sami pracownicy, którzy zostali już zatrudnieni w marcu 2010 roku. Podane liczby pracowników były sporne w niniejszej sprawie, gdyż M. O.twierdziła że J. R.przepisywała pracowników, którzy zostali już wcześniej zarekrutowani przez zatrudnioną w spółce (...)T. O., w związku z czym konieczne było anulowanie rachunków wystawionych na rzecz spółki (...) (k. 149). Twierdzeń J. R.oraz M. O.nie udało się jednakże w tym zakresie do końca zweryfikować, skoro M. O.nie przedłożyła anulowanych rachunków, ani nawet nie podała w jakiej części zakwestionowana została przez nią liczba pracowników wykazanych w dokumentacji spółki (...). Trudno natomiast oprzeć się na załączonych do akt sprawy korektach faktur (k. 259-261), skoro dwie z nich tj. do faktury nr (...)oraz do faktury nr (...)mówią jedynie w sposób ogólny o należnościach za wypracowane godziny i wobec braku bliższych danych nie jest możliwym ustalenie jakich konkretnie należności i za jaki okres dotyczą. Z treści faktury korygującej do faktury nr (...)wynika natomiast, że dotyczy ona wynagrodzenia 21 osób, a także 16 osób zatrudnionych przez spółkę (...), co z kolei w sposób pośredni wskazywałoby, że zakwestionowany został fakt pozyskania przez spółkę (...)większości zatrudnionych przez nią pracowników. Samo wystawienie faktury korygującej, która nota bene jest dokumentem prywatnym i nie korzysta z domniemania prawdziwości tego co zostało w nim stwierdzone, nie może mieć jednak decydującego ani przesądzającego znaczenia zwłaszcza, że faktura ta wystawiona została dopiero w grudniu 2010 roku, a zatem gdy zaistniała już sytuacja konfliktowa pomiędzy nią a J. R.oraz że ze znajdującego się na kartach 281-283 akt niniejszej sprawy wykazu i zeznań B. M. (1)(k. 436) wynika, iż sama M. O.sporządziła i następnie przekazała B. M. (1)wykaz, z którego wynikało iż w dniu 22 marca 2010 roku przekazanych zostało ze spółki (...)do pracy na terenie Niemiec 16 pracowników, w dniach 24 i 29 marca 2010 roku po jednej osobie, a w dniu 12 kwietnia 2010 roku trzech pracowników, czyli łącznie 21 osób. Z tych względów Sąd mając do dyspozycji pozyskany w trakcie całego postępowania materiał procesowy przyjął, że w ramach działalności spółki (...)pozyskana została co najmniej ilość pracowników ujęta w wykazie sporządzonym przez M. O.(M. O.nie negowała samego faktu sporządzenia takiego wykazu) i jednocześnie nie większa niż zaewidencjonowana przez J. R.w utworzonej i prowadzonej przez nią bazie pracowników, tj. 67 osób.

Dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy istotne znaczenie ma również fakt, że J. R.w rekrutacji pracowników przez spółkę (...)nie tylko korzystała z pomocy T. O., ale również – jak wynika z zeznań tego świadka – prowadziła tę rekrutację, przynajmniej w części, w siedzibie spółki (...)w S.w czasie swojej pracy na rzecz tej ostatniej spółki. Rekrutacja była wówczas prowadzona równocześnie dla obu spółek (k. 475-475v). Również zakupy artykułów biurowych były dokonywane jednocześnie dla spółki (...)oraz (...)i dostarczane przez jednego dostawcę do spółki (...), gdzie dopiero następnie były dzielone. Co prawda, z materiału dowodowego sprawy wynika, że J. R.sama ustaliła swój grafik pracy w ten sposób, że dwa dni w tygodniu przeznaczyła na pracę w biurze spółki (...)w G., jednakże brak było w niniejszej sprawie dowodów, na podstawie których można by stwierdzić, że faktycznie w tym czasie przebywała w tym biurze (które nota bene było czynne dopiero od marca 2010 roku) i wykonywała czynności związane z działalnością spółki (...). Ponadto zgromadzony w sprawie materiał dowodowy okazał się niewystarczający do poczynienia bliższych ustaleń odnośnie częstotliwości kontaktowania się przez J. R.w analizowanym okresie z Urzędem Pracy i innymi instytucjami. W zasadzie na jego podstawie można w sposób stanowczy stwierdzić jedynie, że we wrześniu 2010 roku, a zatem gdyż spółka (...)nie prowadziła już działalności, J. R.sporządziła sprawozdanie dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Przelewy na rzecz ZUS i Urzędu Skarbowego oraz przelewy wynagrodzeń miały natomiast charakter okresowy, raz w miesiącu – jak można zasadnie sądzić – dokonywane były zwykle raz w miesiącu. Dokumenty księgowe w postaci faktur VAT i raportów kasowych, które wystawiała J. R., z racji krótkiego i stosunkowo niewielkiego zakresu

działalności spółki (...)także nie były liczne i nie wymagały poświęcenia na ich sporządzenie znacznej ilości czasu. Księgowość spółki (...)w pozostałym zakresie prowadziło natomiast biuro rachunkowe B. M..

Z powyższych względów brak było podstaw do przyjęcia, aby pomiędzy spółką (...) a J. R. nawiązał się w analizowanym okresie stosunek pracy. Również w przypadku M. O. nie zaistniały przesłanki pozwalające na takie zakwalifikowanie wiążącego ją z wymienioną wyżej spółką stosunku prawnego. M. O. znaczną część czasu przebywała na terenie Niemiec, gdzie zajmowała się m.in. odbieraniem pracowników rekrutowanych do pracy na terenie tego kraju, podpisywała z nimi umowy o pracę, tworzyła bazy danych tychże pracowników, zakładała i prowadziła ich akta osobowe. Z okoliczności tych wynika zatem, że czynności M. O., aczkolwiek powiązane funkcjonalnie z działalnością spółki (...), wykonywane były przede wszystkim, a przynajmniej w znacznym zakresie na rzecz innych podmiotów, spółek będących „nowymi” pracodawcami dla rekrutowanych w Polsce pracowników. Nie sposób było ich natomiast na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego w sposób precyzyjny rozdzielić. Ponadto, M. O. podpisywała listy płac, sporządziła wykaz pracowników o jakim była wcześniej mowa, a także interesowała się bieżącymi sprawami spółki (...), konsultując się w tych sprawach i omawiając je z J. R.. Zakres tych czynności i forma ich realizacji, nie pozwala zatem na stwierdzenie, iż z jej strony miało miejsce stałe i systematyczne świadczenie pracy na rzecz spółki (...). W tym kontekście warto również zaznaczyć, że brak było także podstaw do przyjęcia, aby pomiędzy J. R. lub też M. O. a spółką (...) nawiązał się stosunek pracy na innym, nie związanym z zarządzaniem stanowisku np. wspomnianym przez J. R. podczas przesłuchania na rozprawie w dniu 23 sierpnia 2012 roku, stanowisku administracyjno-biurowym. Oprócz powyższych okoliczności, za takim wnioskiem przemawia brak elementu podporządkowania w ujęciu charakterystycznym dla „zwykłego” stosunku pracy. Z materiału dowodowego sprawy wynika bowiem, że relacje J. R. oraz M. O. miały inny charakter, aniżeli w spółce (...), były bardziej partnerskie. Na okoliczność tą wskazał świadek J. P., a w sposób pośredni przyznała ją także J. R. stwierdzając na rozprawie w dniu 23 sierpnia 2012 roku, że polecenia jakie dawała M. O. miały koleżeński charakter. Ponadto, zarówno M. O., jak i J. R. na bieżąco same wyznaczały sobie zadania do realizacji, jedynie konsultując się w tych sprawach i omawiając je, choć nie we wszystkich. Brak jest dowodów wskazujących na fakt organizowania oraz kierowania przez J. R. procesem pracy M. O., bądź też organizowania i kierowania przez M. O. procesem pracy J. R.. Podobnie rzecz się ma z oceną i rozliczaniem efektów, wyników pracy.

Od maja 2010 roku – jak już to zostało wcześniej wspomniane – spółka (...)nie prowadziła już faktycznie działalności polegającej na rekrutacji pracowników. Trwała wymiana korespondencji pomiędzy J. R.a M. O.i B. M. (1)w związku m.in. z niewypłacaniem J. R.ryczałtu z tytułu używania samochodu prywatnego do celów służbowych oraz nieujęciem w kosztach działalności spółki kwoty 18.750,25 złotych oraz nieudzielaniem J. R.w tym zakresie stosownych wyjaśnień. J. R.wyrażała także swoje niezadowolenie ze współpracy z B. M. (1), domagała się przekazania jej dokumentów spółki (...), a także powierzenia prowadzenia księgowości innej księgowej. Ponadto, jak już to zostało wspomniane, J. R.na podstawie bazy danych rekrutowanych przez spółkę (...)pracowników, sporządziła we wrześniu 2010 roku sprawozdanie dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy z podziałem na kategorie wiekowe. W dalszym ciągu były dokonywane przelewy wynagrodzeń za pracę dla J. R.i M. O.do sierpnia 2010 roku, przy czym M. O.w czerwcu oraz lipcu 2010 roku nie otrzymała wypłaty wynagrodzenia. Za czerwiec oraz lipiec J. R.otrzymała wynagrodzenie 13 sierpnia 2010 roku. Za sierpień 2010 roku przelewu wynagrodzenia na jej konto osobiste dokonała M. O.. Począwszy od sierpnia 2010 roku deklaracja dla podatku od towarów i usług (VAT-7) były podpisywane przez M. O.. W dniu 16 września 2010 roku nastąpiło przejście inwentaryzacyjne przez M. O.wyposażenia biura spółki (...)przy ulicy (...)w G.. Tego samego dnia nastąpiło też odwołanie J. R.z funkcji prezesa zarządu spółki (...). Z materiału dowodowego sprawy nie wynika, aby spółka ta po tej dacie prowadziła działalność. W powyższych okolicznościach brak było zatem również podstaw do przyjęcia, aby zarówno J. R., jak i M. O.w okresie począwszy od maja 2010 roku świadczyły pracę na rzecz spółki (...)w ramach stosunku prawnego o cechach pozwalających na zakwalifikowanie go jako stosunek pracy. Dodać tutaj jedynie należy, że co prawda J. R.w dniu 30 września 2010 roku przesłała na adres internetowy spółki (...)e-mail, w którym poinformowała że od 17 września 2010 roku pozostaje do dyspozycji – pracodawcy oraz że od 1 października do 29 października 2010 roku będzie przebywała na urlopie wypoczynkowym, jednakże okoliczności te w powyższym stanie rzeczy, przy braku podstawowych, charakterystycznych elementów stosunku pracy, w żadnym razie nie mogą świadczyć o tym że stosunek taki pomiędzy spółką (...)a J. R.się nawiązał.

Tak argumentując, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzje nr (...) oraz nr (...) w ten sposób, że ustalił iż M. O. oraz J. R. nie podlegały obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia 7 stycznia 2010 roku jako pracownicy u płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. (pkt. I i II sentencji wyroku).

O kosztach procesu należało natomiast orzec zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z treścią art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W myśl natomiast art. 98 § 3 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Zgłoszone przez płatnika składek żądanie zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych było zasadne, skoro wniesione przez niego odwołania od zaskarżonych decyzji zostały uwzględnione i w konsekwencji nastąpiła zmiana tychże decyzji. Na koszty o jakich mowa składały się jedynie koszty zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem w wysokości wynikającej z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Zarządzenie

1. Odnotować;
2. Odpis doręczyć wnioskującej z pouczeniem o apelacji i odpisem protokołu z 11.06.2013 r. oraz peł. ZUS;
3. Z apelacją, najpóźniej za 21 dni